ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΟΜΑΔΑΣ PROJECT ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ:

ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΕ10

ΡΟΥΓΓΟΥ ΜΑΡΙΑ ΠΕ06

ΟΜΑΔΑ PROJECT ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ:

ΓΚΑΝΑ ΔΑΦΝΗ, ΔΟΣΚΟΡΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, ΖΑΧΑΡΑΚΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΚΑΛΙΑΤΣΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, ΚΑΛΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ, ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΛΥΜΠΑΚΗ ΦΩΤΕΙΝΗ, ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ, ΜΠΟΝΟΒΑ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΠΑΪΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, ΠΑΤΣΙΑ ΤΡΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ, ΦΙΛΛΙΠΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ.

Η ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ-ΣΧΟΛΕΙΟ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ: Να είναι ικανοί οι μαθητές να γνωρίζουν:

A. Για την εκδήλωση της βίας στην κοινωνία-οικογένεια-σχολείο

B. Τα αίτια εκδήλωσης αυτής, τις συνέπειες και συμπεράσματα που προκύπτουν

ΘΕΜΑ: Το θέμα της εργασίας διεκπεραιώνεται σε τρία μέρη. Στο α΄μέρος περιγράφονται:

A. Τα επίπεδα εκδήλωσης της βίας στην κοινωνία(Διαπροσωπικό- διακρατικό – κοινωνικό- φυλετικό- προσωπικό)

B. Τρόποι εκδήλωσης βίας(Ασυνείδητη- συνειδητή- αμυντική- επιθετική- νόμιμη- παράνομη- επαναστατική)

C. Μορφές βίας(ατομική- ομαδική- σωματική- ψυχολογική- οικονομική- κοινωνική- επαναστατική κ.τ.λ.)

Στο β΄μέρος : Βία στο σχολείο. Αίτια της επιθετικής συμπεριφοράς στους εκπαιδευτικούς- στους μαθητές . Ερωτηματολόγια. Στατιστικά αποτελέσματα.

Στο γ΄μέρος:
Βία στην οικογένεια. Κακοποίηση- παραδείγματα- ερωτηματολόγια- συμπεράσματα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η γραφή είναι αθάνατη. Μπορεί να πνιγεί στο αίμα, στις βιβλιοθήκες, μα είναι πάντα ζωντανή έτοιμη για δράση. Και η εξουσία ξαναγεννιέται αδιάκοπα, αλλά δεν είναι αθάνατη, είναι σαν τον βρικόλακα- είναι θνητή. Σήμερα ορθώνεται θριαμβευτική, αλλά στο σημείο που βρισκόμαστε δεν πιστεύουμε πια πως η νύχτα- το βασίλειο του Νοσφεράτου- διαδέχεται αναπόφευκτα το βράδυ και πως το πρωί είναι εκείνο που διαλύει τη νύχτα.

Η εκστατική προσήλωση στο σημερινό επίπεδο πολιτισμού και ανάπτυξης είχε σαν αποτέλεσμα την προσέγγιση του χρόνου μηδέν του ανθρώπινου πολιτισμού. Βρισκόμαστε στο 12 παρά πέντε και τρέχει αμείλικτα ο χρόνος , προσπερνώντας την αγωνία μας, τις επιθυμίες μας και τις αιτιάσεις μας.

Μοναδική ελπίδα σωτηρίας : Η αφύπνιση των νεωτέρων γενεών.

Στα πλαίσια του μαθήματος Project για το διδακτικό έτος 2011-2012, παιδιά από την Α΄ τάξη Λυκείου Μαλεσίνας επιχειρούν να τεθούν αντιμέτωπα με το κεφάλαιο.

ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ- ΣΧΟΛΕΙΟ

Διάβασαν βιβλία, προσπάθησαν να θεωρητικοποιήσουν και να εξάγουν συμπεράσματα, κατάστρωσαν ερωτηματολόγιο που απευθύνονταν στους συμμαθητές τους, με δύο λόγια εργάστηκαν και τμήμα αυτής της εργασίας ξετυλίγεται στις παρακάτω σελίδες.

ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

a) Διαπροσωπικό(στις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων)

b) Διακρατικό (στις σχέσεις μεταξύ των κρατών)

c) Κοινωνικό (μια κοινωνική ομάδα εναντίον της άλλης)

d) Φυλετικό (μία φυλή εναντίον της άλλης)

e) Προσωπικό(βία ατόμου στον ίδιο του τον εαυτό).

ΤΡΟΠΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

a) Ασυνείδητη(όταν δεν έχει συνείδηση του σκοπού της,(πχ βία στα γήπεδα).

b) Συνειδητή (όταν γνωρίζει τι επιδιώκει)

c) Αμυντική

d) Επιθετική

e) Νόμιμη (όταν κινδυνεύει η τάξη στην κοινωνία ή δημοκρατία, ή όταν το άτομο αμύνεται μπορεί να χρησιμοποιήσει βία για να προστατεύσει τον εαυτό του)

f) Παράνομη βία

g) Επαναστατική βία. Προκαλείται ως αντί- βία στην βία του κράτους. Η επανάσταση υποστηρίζει ότι χρησιμοποιεί την βία για το καλό του συνόλου.

ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ

a) Ατομική.

b) Ομαδική.

c) Σωματική βία (η καταδυνάστευση των σωματικών δυνάμεων του ανθρώπου, όταν με σωματικές ποινές και τιμωρίες επιδιώκεται η συμμόρφωση των άλλων προς τις απαιτήσεις μας.)

d) Ψυχολογική βία (όταν επιδιώκουμε με την απειλή κακού το οποίο προκαλεί φόβο στον απειλούμενο να εξαναγκάσουμε κάποιον να δεχθεί τις απόψεις μας.)

e) Οικονομική βία.

f) Κοινωνική βία. Εγκλήματα, ληστείες, απαγωγές.

g) Επαναστατική βία που προκαλείται ως αντί- βία στη βία που ασκεί το ίδιο το κράτος.

h) Ανωτέρα βία. Είναι κάθε τυχαίο γεγονός το οποίο ο άνθρωπος δεν μπορεί να προβλέψει ή να προλάβει.

i) Εγκληματικότητα. Σαν μορφή βίας, είναι ο φόνος , η ληστεία, η αρπαγή τσαντών, τα σεξουαλικά εγκλήματα…

j) Πολιτική βία. Δολοφονίες, πολιτικών αντιπάλων, οξύτατοι διαξιφισμοί πολιτικών στο Κοινοβούλιο, κινητοποιήσεις οργανωμένων ομάδων που επιδιώκουν καλύτερες συνθήκες ζωής και όρους διαβίωσης…

k) Διεθνής τρομοκρατία. Αεροπειρατείες, βομβιστικές ενέργειες…

l) Οικογενειακή βία. Επιβολή με βία στα παιδιά, όπως ο ξυλοδαρμός, τιμωρία κλπ.

m) Βία στα γήπεδα.(χουλιγκανισμός)

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΒΙΑ

Η διαπροσωπική βία στο κοινωνικό σύνολο μπορεί να εισηγηθεί είτε με προσωπική απειλή είτε να καταλήξει σε βιαιοπραγία είτε χειρότερα σε εγκληματική ενέργεια. Με αφετηρία την βία ή την απειλή διαμορφώνονται ισχυρά κοινωνικά δίκτυα χάρη στα οποία

ένα σύνολο ανθρώπων διαπραγματεύονται τις σχέσεις τους με το κράτος και απαιτούν πολιτική δύναμη.

Το κυριότερο κίνητρο για την άσκηση διαπροσωπικής βίας ως την δεκαετία του 1960 είναι η τιμή, η ιδιοκτησία στην ύπαιθρο, τα τελετουργικά μαχαιρώματα(τις γνωστές βεντέτες) ή τα εγκλήματα τιμής. Στην συντριπτική πλειοψηφία η βία αυτή αφορά άνδρες σύμφωνα με έρευνες ως δράστες και ως θύματα, αλλά και ένα μεγάλο μέρος γυναικών ιδίως μέσα στην οικογένεια. Η διαπροσωπική βία στην ελληνική κοινωνία συνδέεται με αδυναμία του ελληνικού κράτους να επιβάλλει το μονοπώλιο του στη διαπροσωπική βία. Αν όμως δεχτούμε ότι η βία συγκροτεί κοινωνικές σχέσεις και παράγει κοινωνικά και πολιτισμικά νοήματα, γίνεται πεδίο όπου η συνάντηση της ιστορίας και της ανθρωπολογίας μπορεί να αναδείξει τον πλούτο της πολιτικής της διάσπασης.

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΒΙΑ

Διακρατική βία είναι η βία η οποία έχει επίδραση πέρα από τα σύνορα ενός κράτους και μπορεί να είναι ακόμη εντός κράτους. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για την επιβολή του νόμου και ακαδημαϊκών κοινοτήτων. Η λέξη «διακρατική» περιγράφει τα εγκλήματα που συνεπάγονται με τη διέλευση των συνόρων ως μια εγκληματική δραστηριότητα. Τέτοια παραδείγματα είναι: το λαθρεμπόριο ανθρώπων, η παράνομη διακίνηση αγαθών, η τρομοκρατία, τα βασανιστήρια, το απαρτχάιντ και η δουλεία.

Η τρομοκρατία(ως είδος διακρατικής βίας) είναι έγκλημα που προκαλεί σύγχυση στους λαούς αλλά και στις διεθνής σχέσεις. Είναι μια πράξη εσκεμμένη, πολιτικής βίας, που προσπαθεί να ανατρέψει πολιτικές καταστάσεις με τον όποιο δυνατό τρόπο, αλλά το βασικό σχέδιο στηρίζεται στον αιφνιδιασμό. Η τρομοκρατία έχει χρησιμοποιηθεί πολλάκις ακόμη και από κυβερνήσεις, μυστικές υπηρεσίες καλούμενες την περίπτωση κρατικής βίας. Τα τρομοκρατικά πλήγματα προκαλούν πανικό και αποδιοργάνωση. Αποτελούν απρόβλεπτα πλήγματα όπως δολοφονίες, βομβιστικές

ενέργειες, αεροπειρατείες, απαγωγές κτλ. Ένα άλλο είδος διακρατικής βίας είναι η πολεμική διαμάχη μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών τα οποία είναι αυτόνομα ή ανεξάρτητα και εκτείνονται σε κάποια όρια προσπαθώντας με τη βία να κατακτήσουν και άλλα εδάφη. Αυτό ονομάζεται πόλεμος.

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΑ

Ένας τρόπος εκδήλωσης της βίας είναι η σωματική βία. Η άμεση σωματική βία έχει να κάνει με την ανεπιθύμητη σωματική επαφή όπως για παράδειγμα από το μη επιθυμητό άγγιγμα έως το βιασμό και το φόνο. Η έμμεση σωματική βία περιλαμβάνει τη ρίψη αντικειμένων κατά ανθρώπων, η πρόκληση πόνου σε ζώα.

Η βία κατά των γυναικών είναι ένα από τα πλέον σημαντικά σημεία της σύγχρονης εποχής όσο και αν έχει παρατηρηθεί πρόοδος σε θέματα ισότητας. Αντίθετα, το πρόβλημα αυτό δεν έχει εξαλειφθεί και εμφανίζεται σε πολλά και διαφορετικά περιβάλλοντα και αφορά τις γυναίκες όλων των οικονομικών και μορφωτικών επιπέδων.

Η σωματική βία κατά των γυναικών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Ωστόσο η κακοποίηση, συνεχίζει να υπάρχει από την σιωπή της κακοποιημένης ,του περίγυρου και αναπτύσσεται όταν δεν τιμωρείται το άτομο που διαπράττει κάτι τέτοιο, επειδή η κακοποίηση δεν βγαίνει ποτέ στην επιφάνεια, γιατί υπάρχει ντροπή και φόβος από το θύμα.

Μήπως σε χαρακτηρίζει άσχημα; Μήπως σε ελέγχει συνέχεια και αποφασίζει για θέματα που σε αφορούν ή μήπως με τη ζήλια του σε έχει απομακρύνει κοινωνικά; Μήπως εκφράζεται προσβλητικά για την ικανότητα σου να είσαι καλή μητέρα; Μήπως σε ειρωνεύεται μπροστά σε κόσμο; Μήπως λες συχνά στον εαυτό σου: «Γιατί να φύγω, ποιος άντρας θα ασχοληθεί μαζί μου, δεν αξίζω είμαι ένα τίποτα;» Τελικά κατάφερε το στόχο του ώστε να σε κάνει απελπισμένη.

Όπου υπάρχει σωματική υπάρχει και ψυχολογική βία. Είναι η πιο σκληρή μορφή βίας. Η πιο ύπουλη, η πιο επικίνδυνη, και αυτή που θα αφήσει σημάδια τα οποία θα σου πάρουν πολύ χρόνο, για να τα θεραπεύσεις, εάν τα θεραπεύσεις. Οι μελανιές και οι γρατσουνιές γρήγορα θα εξαφανιστούν. Τα σπασμένα χέρια, πόδια και πλευρά, θα γιατρευτούν μέσα σε καθορισμένο χρονικό διάστημα. Η ψυχολογική βία όμως θα προκαλέσει ανεπανόρθωτες βλάβες στην αυτοεκτίμηση σου και πολύ πιθανόν και στη ψυχική σου υγεία.

Σε αυτή τη μορφή βίας περιλαμβάνονται οι υποτιμητικές συμπεριφορές, η ταπείνωση, το διαρκές κριτικάρισμα, υποτίμηση και κοροϊδίες. Γίνονται και προσπάθειες εξευτελισμού. Στην περίπτωση αυτή το άτομο αναγκάζεται να καταφύγει σε ειδικούς ψυχολόγους και γιατρού, οι οποίοι με κάποιον τρόπο θα τον οδηγήσουν στην αποκατάσταση της ψυχολογικής υγείας.

Η ψυχολογική βία αποτελούσε το 50% του συνόλου των μορφών βίας στις γυναίκες. Στους άνδρες η ψυχολογική βία αποτελούσε το 78% του συνόλου.

Άρα, στους άνδρες από όλες τις μορφές κακοποίησης η συχνότερη είναι η ψυχολογική.

ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

Ανωτέρα βία ονομάζουμε οποιοδήποτε τυχαίο γεγονός που είναι απρόβλεπτο από τις ανθρώπινες δυνάμεις , δηλαδή ο άνθρωπος δεν μπορεί να προβλέψει τι θα συμβεί. Τέτοια παραδείγματα είναι τα φυσικά φαινόμενα, και απρόβλεπτες- αιφνίδιες καταστάσεις(απεργίες, πραξικοπήματα κα). Γενικά, για τον ορισμό της ανωτέρας βίας μπορούν μα συνδυαστούν δύο απόψεις δηλαδή τα γεγονότα να συμβαίνουν εκτός της σφαίρας επιρροής του ανθρώπου αλλά και εντός(οικονομικός παράγοντας).

ΕΠΑΝΑΣΤΙΚΗ ΒΙΑ

Επαναστατική βία είναι κυρίως η κατάληψη της εξουσίας που εκφράζει τα συμφέροντα της κοινωνικής πλειοψηφίας. Η επαναστατική βία είναι πολλές φορές αναγκαία και στοχεύει σε μια αταξική κοινωνία χωρίς να υπάρχουν αντικειμενικές αιτίες της ύπαρξης της.

Η βία δεν έχει συγκεκριμένους σκοπούς, έρχεται και εκδηλώνεται με ύποπτες, ωμές, εγκληματικές και τρομοκρατικές ενέργειες. Το φαινόμενο αφαιρεί κάθε έννοια δημοκρατίας στην οποία ο πολίτης απολαμβάνει τα αγαθά της ελευθερίας, της ιδιοκτησίας και της ασφάλειας που καταργούνται με τη δράση ορισμένων ατόμων. Η βία από όπου και αν προέρχεται είναι φαινόμενο που συνδέεται συχνά με τον αυταρχισμό σε κάθε του μορφή και αποτελεί ουσιαστικό της αναρχίας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΑ

Είναι η χειρότερη μορφή της ελευθερίας που ασκείται κυρίως από τους κυβερνητικούς κύκλους και είναι θανατηφόρα για το ανθρώπινο Ελληνικό γένος.

Είναι η οικονομική στέρηση και η χειραγώγηση του άλλου μέσα από τα χρήματα ή άλλα υλικά αγαθά πχ έλεγχος των οικονομικών του άλλου με τρόπο κυριαρχικό, υποτιμητικό, εκβιασμός μέσω των χρημάτων, στέρηση της οικονομικής αυτονομίας του άλλου. Η στέρηση της οικονομικής υποστήριξης του ατόμου συχνά το οδηγεί σε κατάσταση εξάρτησης και οικονομικού ανδραποδισμού.

Η οικονομική κρίση είναι ένα είδος οικονομικής βίας που ξεσπά ανάμεσα σε ολόκληρο το λαό αλλά ακόμη και στις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων. Η οικονομική βία στην σημερινή εποχή έχει αυξηθεί σε μεγάλο ποσοστό ειδικά τώρα με την οικονομική κρίση.

Στην οικονομική βία όμως συναντάμε και τη ληστεία όπου είναι το έγκλημα αρπαγής με βία ή απειλή. Σήμερα αυτό το είδος της

βίας έχει αυξηθεί και είναι μεγάλο μειονέκτημα για τη κοινωνική ζωή των ανθρώπων.

Οι απειλές από την κοινωνική και την οικονομική βία είναι τεράστιες. Αποδεικνύουν μια ανθρωπότητα σε εμπόλεμη κατάσταση που απλά «κρύβεται πίσω από το δάκτυλο της». Τα κόμματα επιδόθηκαν σε ένα αγώνα όπου η άσκηση της βίας δεν καταδικάζεται αλλά αντίθετα οι πολιτικοί αρχηγοί έπαιξαν ένα ρόλο «της καλύτερης απόδοσης ευθυνών». Σίγουρα πολλές αλλαγές θα έπρεπε να γίνουν στην οικονομία κάθε χώρας έτσι ώστε για να αποφύγουμε τη οικονομική βία.

ΝΟΜΙΜΗ ΒΙΑ

Πολλές φορές, όταν ακούμε να γίνεται λόγος για τη βίαιη συμπεριφορά των ανθρώπων ή όταν ρωτήσουν την γνώμη μας όσον αφορά την άσκηση βίας, οι περισσότεροι άνθρωποι, αβίαστα και με μια πρώτη σκέψη δίνουν απαντήσεις όπως: η βία δεν οδηγεί πουθενά, η βία φέρνει πάλι βία, τα προβλήματα δεν πρέπει να λύνονται με τη βία αλλά με ειρηνικό τρόπο και άλλα παρόμοια! Είναι σαφές, από τις παραπάνω απαντήσεις, ότι ο όρος βία έχει αρνητική σημασία και ποιος άλλωστε θα μπορούσε να διαφωνήσει. Ο όρος αυτός ανέκαθεν έχει αρνητικό χαρακτήρα. Στο άκουσμα και μόνο αυτής της λέξης, το μυαλό μας κατακλύζουν ποικίλες εικόνες, αποτελούμενες από τα χαρακτηριστικά εκείνα, που ο καθένας μας μπορεί να χαρακτηρίσει ως βίαια. Την ευθύνη για την αρνητική χροιά αυτής της λέξης την έχει κυρίως η πρόθεση με την οποία ασκείται η βία και κατά συνέπεια τα αποτελέσματα τα οποία επιφέρει. Η χρήση είναι το διαφοροποιητικό εκείνο στοιχείο που καθιστά τη βία σαν κάτι απόλυτα αρνητικό ή εν μέρει θετικό. Γενικότερα η χρήση οποιουδήποτε μέσου διαφοροποιεί την αξία του. Ας πάρουμε για παράδειγμα το σφυρί. Η συνήθης χρήση του, μας πείθει για την αθώα, πολύτιμη βοήθεια που παρέχει το εργαλείο αυτό, καθώς και για τη θετική του αξία. Όταν όμως πέσει σε λάθος χέρια, μπορεί κάλλιστα να μετατραπεί σε φονικό όπλο και αντί να καρφώσει μια πρόκα, να αφαιρέσει μια ζωή. Τότε αυτομάτως αποκτά αρνητική αξία.

Όπως στην περίπτωση του σφυριού, έτσι περίπου συμβαίνει και με τη βία. Η χρήση και ειδικότερα η πρόθεση είναι εκείνη που προσδίδει θετικό ή αρνητικό πρόσημο στην άσκησή της. Έχουμε πολλές μορφές νόμιμης βίας πχ η εξουσία είναι μια νόμιμη βία. Η αστυνομία είναι μια νόμιμη βία. Η φυλακή είναι μια νόμιμη βία. Η δικαιοσύνη είναι μια νόμιμη βία. Οι τράπεζες είναι μια νόμιμη βία. Η ανεργία είναι μια νόμιμη βία. Η κερδοσκοπία είναι μια νόμιμη βία. Το εκπαιδευτικό σύστημα είναι μια νόμιμη βία. Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης είναι μια νόμιμη βία.

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ

Βία σημαίνει κατάχρηση της εξουσίας. Είναι η χρήση της σωματικής (κυρίως) δύναμης από το άτομο που προσπαθεί να επιβάλλει τη θέλησή του, δηλαδή να εξαναγκάσει. Δυστυχώς, αποτελεί κοινωνική πραγματικότητα και είναι καταστροφική. Διδάσκεται, μαθαίνεται, γίνεται συνήθεια και ο καθένας μπορεί να εξοικειωθεί μ'αυτή.

Τα αίτια που οδηγούν ένα άτομο σε άσκηση βίας είναι πολλά. Συνήθως, η βία ασκείται από δειλά άτομα, που προσπαθούν να εντυπωσιάσουν, να επιδειχθούν και να αποδείξουν το αντίθετο από αυτό που πραγματικά ισχύει για τον χαρακτήρα τους. Άλλες φορές ασκείται από σύμπλεγμα κατωτερότητας, για παράδειγμα ανάμεσα σε δύο φύλα. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου η βία προέρχεται από φθόνο ή από κάποιο είδος προκατάληψης. Εκτός όμως από τα παραπάνω, η ανεργία, η υποαπασχόληση, η φτώχεια και η ανέχεια οδηγούν στην ανάγκη για εύκολο πλουτισμό, ο οποίος με τη σειρά του, ωθεί τους νέους να ασκήσουν βία εις βάρος των άλλων.

Η επιθετική συμπεριφορά έχει, επίσης, πολλές μορφές. Μπορεί να είναι έκδηλη ή ήπια. Στην έκδηλη βία ανήκουν η βαρβαρότητα και η λεκτική βία, ενώ ως ήπια θεωρείται εκείνη, η οποία περιλαμβάνει συγκρούσεις και καυγάδες. Επιπλέον, υπάρχει και η αντιδραστική βία, που είναι η αντίδραση σε οποιαδήποτε μορφή καταπίεσης.

Επίσης, επιθετικές συμπεριφορές συναντάμε στο σχολείο, στην οικογένεια, στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και στην κοινωνία γενικότερα.

Δε χωρεί αμφιβολία το γεγονός ότι οφείλουμε να απομακρυνθούμε από τις τάσεις βίας που μας διακατέχουν. Απαραίτητη προϋπόθεση για να πετύχουμε κάτι τέτοιο, είναι να διαφυλάξουμε τις ηθικές μας αξίες. Τέλος, πρέπει να χτυπηθούν το οργανωμένο έγκλημα και η εμπορία ναρκωτικών και να ενισχυθούν οι θεσμοί της οικογένειας και του σχολείου.

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Στην διάρκεια των τελευταίων 15 χρόνων , διπλωμάτες από 113 χώρες έγιναν στόχοι τρομοκρατικών ενεργειών σε 128 διαφορετικές χώρες. Σε παγκόσμια κλίμακα, πραγματοποιήθηκαν 7,5 χιλιάδες τρομοκρατικά επεισόδια τα οποία αφαίρεσαν 5000 ζωές και προξένησαν τον τραυματισμό διπλάσιου αριθμού ανθρώπων. Το ίδιο χρονικό διάστημα, σημειώθηκαν στη χώρα μας: 27 δολοφονικές ενέργειες με 35 ανθρώπινα θύματα, 498 βομβιστικές ενέργειες και 3 αεροπειρατείες. Σήμερα οι δρόμοι των μεγαλουπόλεων του κόσμου, οι πίστες των αεροδρομίων και οι στρατιωτικές βάσεις μετατρέπονται σε πεδία μάχης καθώς διάφορες τρομοκρατικές ομάδες και μεμονωμένοι εκτελεστές επιδιώκουν να επιτύχουν τους πολιτικούς τους στόχους.
Στις τρομοκρατικές πράξεις περιλαμβάνονται : ανατινάξεις , ομηρίες , φόνοι , ληστείες , δολιοφθορές , εμπρηστικά , εκτελούνται από τις ίδιες ομάδες. Επιπλέον η τρομοκρατία έχει χρησιμοποιηθεί πολλές φορές από την κυβέρνηση και χαρακτηρίζεται ως κρατική τρομοκρατία , η οποία έχει παρατηρηθεί από την αρχαιότητα και ισχύει μέχρι και σήμερα.

Η ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βία. Ο καταναγκασμός , ο εκβιασμός, η βιασύνη για την πραγματοποίηση ενός έργου. Από πλευράς κοινωνιολογικής, βία είναι η επιβολή ορισμένης κατάστασης ή συμπεριφοράς, στις σχέσεις μεταξύ ατόμων- ομάδων, και ομάδων ή ατόμων μεταξύ τους. Η βία ως κοινωνικό φαινόμενο, ακολούθησε πάντοτε τον άνθρωπο, αν και, σχεδόν πάντοτε, πήρε διαφορετικές μορφές και διαφορετική ένταση. Το φαινόμενο της βίας στην σημερινή εποχή έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις και στη χώρα μας. Έχει γίνει κάτι σαν μια μορφή ασθένειας που έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρη

την κοινωνία. Η κοινωνική βίας αυξάνεται συνεχώς με γρήγορους ρυθμούς και ο κύκλος αυτής της βίας είναι οδυνηρός. Η κοινωνική βία περιλαμβάνει: την ατομική βία, την κρατική βία, την διαπροσωπική βία κτλ. Όλες αυτές οι μορφές βίας είναι ένας μεγάλος κύκλος που δυστυχώς υπάρχει σε ολόκληρο τον κόσμο και ειδικά σήμερα που επικρατεί πολιτική και οικονομική κρίση. Η κοινωνική βία έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις καθώς εισχωρεί εύκολα στο χώρο του αθλητισμού και στην εργασία. Η βία είναι φαινόμενο με λανθασμένες επιπτώσεις σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο. Οι συνέπειες στη σωματική και ψυχική υγεία έχει αρνητικές συνέπειες στη σωματική και ψυχική υγεία του θύματος ίσως έχει αρνητικές συνέπειες και για τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας. Κάθε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας είναι ξεχωριστή. Μπορεί να υπάρχουν κοινά χαρακτηρίστηκα αλλά κάθε περιστατικό είναι ιδιαίτερο και έτσι πρέπει να να αντιμετωπίζεται. Ως ενδοοικογενειακή βία ορίζεται κάθε είδους σωματικής ή ψυχικής βίας που ασκείται σε βάρος του θύματος από τον πρώην ή νυν σύζυγο ή σύντροφο καθώς και από μέλη της οικογένειας του. Η βία μέσα στην οικογένεια μπορεί να εμφανίζεται με μορφές όπως η ψυχολογική βία, η οικονομική εκμετάλλευση, η σωματική κακοποίηση. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού απαιτούνται συντονισμένες και ειδικευμένες δράσεις σε πολλά επίπεδα και όχι μόνο στο πλαίσιο της άσκησης των αστυνομικών αρμοδιοτήτων. Τέλος, στην περίπτωση παράνομης διακίνησης και εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική και οικονομική εκμετάλλευση ο αστυνομικός πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε το θύμα να συνεργαστεί μαζί του για την εξιχνίαση των εγκληματικών πράξεων. Όπως είναι γνωστό ο νόμος προβλέπει διαδικασίες που εγγυώνται την ασφάλεια και προστασία του ατόμου που βρίσκεται παράνομα στη χώρα μας εφόσον χαρακτηριστεί από την εισαγγελική αρχή ως θύμα. Στην περίπτωση αυτή ο Αστυνομικός ακολουθεί τις ειδικές οδηγίες που έχουν δοθεί με τις εγκύκλιους μας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Η συνηθισμένη δικαιολογία ότι η κοινωνική βία τιμωρεί το απάνθρωπο κεφάλαιο, δεν ισχύει. Στις δημοκρατίες υπάρχουν άλλοι νόμιμοι τρόποι για την καταπολέμηση της κοινωνικής αδικίας. Υπάρχουν επιτρεπτά μέσα τα οποία ο πολίτης μπορεί να διεκδικήσει τα δίκαια του είτε με ειρηνικές διαδηλώσεις, απεργίες, δικαστήρια, εθνικές εκλογές κτλ και να οδηγήσουν την βία στην απομόνωση.

Αυτό το διάστημα υπάρχει ένα δίχως όρια κύμα βίας από μια ομάδα ανθρώπων, που μετατρέπει τη χώρα σε πεδίο μεγάλων καταστροφών. Πέρα από το ότι καταστρέφονται περιουσίες ανυποψίαστων πολιτών χαλάει και η εικόνα της στο εξωτερικό.

Για να εξαφανιστεί το φαινόμενο της κοινωνικής βίας πρέπει να εκλείψουν οι αιτίες που τις προκαλούν. πρέπει να εξαφανιστεί η κοινωνική αδικία και η εκμετάλλευση των αδυνάτων από τους δυνατούς και τους ισχυρούς. Τα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να τα συμπιέζουν προσωρινά για να ξεσπάσουν αργότερα ίσως πιο έντονα και δυνατά.

ΒΙΑ ΣΤΑ ΓΗΠΕΔΑ

Οι νέοι επηρεάζονται από τους ενήλικες μιμούνται τους ενήλικες ως κάποιο πρότυπο. Η επιθετικότητα "περνά" ενώ ένας ευπρεπής με ευγενική συμπεριφορά "δεν περνά" . Τα μέσα μαζικής ενημερώσεις παρουσιάζουν συνεχώς το αρνητικό μέρος της κοινωνίας , τους ανθρώπους που σκοτώνουν και βρίζουν. Προσπερνάνε τα θετικά πρότυπα σαν να μην υπάρχουν. Η βία στα γήπεδα γίνεται εκτός από σωματική αλλά και η λεκτική. Οι περισσότεροι νέοι βρίζουν χωρίς να καταλαβαίνουν πως προσβάλουν και τις οικογένειες των παικτών. Οι φίλαθλοι φανατίζονται με το συγκεκριμένο άθλημα διότι υπάρχει οικονομικό όφελος. Δυστυχώς πολλοί από τους έλληνες έχουν ξεχάσει τι θα πει καλή συμπεριφορά και αναφέρομαι κυρίως στην χώρα μας διότι πάει από το κακό στο χειρότερο, μικροί-μεγάλοι σπαταλούν περισσότερο χρόνο στα γήπεδα και στις ομάδες παρά στην οικογένεια τους. Δεν κατέχονται από ιδανικά αθλητισμού , δεν υπάρχει ευγενής ανταγωνισμός και καλλιεργείται η ιδέα ότι πρέπει να κερδίσεις άσχετα είναι με το κόστος , ότι πιέζεται αν χάσεις είναι θέμα κούρους. Δυστυχώς αυτό που κυριαρχεί είναι υποκρισία , αφού όλοι γνωρίζουν το πρόβλημα αλλά κανείς δεν

προσπαθεί να το διορθώσει. Ο χουλιγκανισμός ταλαιπωρεί πολλές δεκαετίες το ποδόσφαιρο. Φυσικά δε καταπολεμάτε από την μια ημέρα στην άλλη. Όσο κι αν ακούγεται παράξενο για την Ελληνική ποδοσφαιρική νοοτροπία. Οι ομάδες είναι αυτές που δίνουν ονόματα ταραξιών στην αστυνομία. Κανείς από εκείνους που συχνάζουν στα γήπεδα δεν σέβεται το μέρος και τις ζωές που ίσως χαθούν άδικα. Μια σπίθα μπορεί να φέρει μεγαλύτερη καταστροφή από εκείνη που νομίζουν. Τα διάφορα καρκινογόνα που ανάβουν στα γήπεδα προκαλούν πολλά αναπνευστικά προβλήματα στους γύρω ανθρώπους του γηπέδου. Πολλοί από εμάς ίσως δεν έχουμε τύχει θεατές σε σκηνές ξύλου. Τέλος τα προβλήματα στους αθλητικούς χώρους είναι ένα διαχρονικό παγκόσμιο φαινόμενο το οποίο ωστόσο ακολουθεί ξεχωριστούς χρονικούς κύκλους δηλαδή εντοπίζεται με διαφορετικά χαρακτηρίστηκα σε διαφορετικές ιστορικές συγκυρίες και πολιτισμικά προβλήματα. Μακάρι κάποτε να καταλάβουν το λάθος που κάνουν και ίσως σταματήσει αυτό το κακό χάλι της χώρας μας.

ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ ΒΙΑ

Η ρατσιστική βία είναι ένα φαινόμενο που υπάρχει εδώ και πάρα πολλά χρόνια σε όλο τον κόσμο. Στην Ελλάδα η ρατσιστική βία ήρθε τα τελευταία χρόνια, που αρκετοί αλλοδαποί έχουν εγκατασταθεί στη χώρα μας και από τότε έχει αυξηθεί η εγκληματικότητα. Και έτσι ο ρατσισμός έχει καταλάβει και τους Έλληνες άλλοτε δικαιολογημένα άλλοτε αδικαιολόγητα. Σήμερα με το internet βρίσκεις δίκτυο κατά της ρατσιστικής βίας και στην Ελλάδα, όπου μπορείς να βρεις πολλές πληροφορίες. Το 1ο δίκτυο καταγραφής περιστατικών ρατσιστικής βίας στην Ελλάδα δημιουργήθηκε με την πρωτοβουλία της εθνικής επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου και του γραφείου της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Το δίκτυο καταγραφής περιστατικών ρατσιστικής βίας ξεκίνησε πιλοτικά την 1η Οκτωβρίου τη συστηματική καταγραφή πράξεων βίας με ρατσιστικό κίνητρο και χρησιμοποιεί κοινή φόρμα καταγραφής

ρατσιστικού περιστατικού με στόχο να προκύπτουν σαφείς και ολοκληρωμένες κατά το δυνατό ενδείξεις για τις ποσοτικές και ποιοτικές τάσεις της ρατσιστικής βίας στην Ελλάδα. Η δημιουργία του δικτύου φιλοδοξεί να καλύψει το κενό της απουσίας ενός επίσημου και αποτελεσματικού συστήματος καταγραφής των περιστατικών ρατσιστικής βίας, καθώς επίσης και την ανάγκη διασύνδεσης των φορέων οι οποίοι καταγράφουν με δική τους πρωτοβουλία τα περιστατικά ρατσιστικής βίας. Το δίκτυο θα λειτουργήσει πιλοτικά μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2011. Στις αρχές του 2012 θα ανακοινώσει τα πρώτα συμπεράσματα για τις τάσεις της ρατσιστικής βίας , με σκοπό την αποτύπωση του φαινομένου στις πραγματικές του διαστάσεις και τη διατύπωση προτάσεων τόσο στο επίπεδο της πρόληψης όσο και της αντιμετώπισης από την αστυνομία και τη δικαιοσύνη. Στο δίκτυο μετέχουν μη κυβερνητικές οργανώσεις και φορείς όπως το αίτημα, οι γιατροί του κόσμου, η Διεθνής αμνηστία, η Ελληνική Ένωση για τα δικαιώματα του ανθρώπου, το ελληνικό παρατηρητήριο Συμφωνιών, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες , το Ελληνικό φόρουμ προσφυγών , το κέντρο ημέρα <<BABE'S>>, η μετάδοση, το οικουμενικό πρόγραμμα προσφυγών και μεταναστών και η PRAKSIS. Το δίκτυο είναι ανοιχτό σε όλες τις οργανώσεις και φορείς που παρέχονται νόμιμες, κοινωνικές ή άλλες υποστηρικτικές υπηρεσίες και έρχονται σε επαφή με θύματα ρατσιστικής βίας.

ΒΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Η βία στα σχολεία είναι μια πραγματικότητα που απασχολεί πολλούς γονείς σε όλα τα κράτη του κόσμου. Αυτή η μορφή βίας χρησιμοποιείται από τους μαθητές με σκοπό να προκαλέσει στους άλλους πόνο και αναστάτωση. Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και στις ΗΠΑ αυτά τα φαινόμενα είναι πιο συνηθισμένα σε σύγκριση με την Ελλάδα. Τα τελευταία χρόνια όμως το πρόβλημα εμφανίζεται και στον τόπο μας.

Στατιστικές της Αμερικάνικης Ιατρικής ένωσης αναφέρουν ότι το 15-30% των μαθητών εμπλέκονται σε τέτοια φαινόμενα είτε ως θύματα είτε όχι. Οι μαθητές δηλώνουν ότι έχουν δεχτεί απειλή και από το δημοτικό. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα τα ποσοστά απειλής μεταξύ των Ελλήνων μαθητών του δημοτικού και του

γυμνασίου είναι παρόμοια με αυτά των χωρών της βόρειας και δυτικής Ευρώπης, όπως η Ιρλανδία και η Νορβηγία, αλλά και μικρότερα από αυτά που αναφέρονται στην Αγγλία και στις ΗΠΑ.

Σύμφωνα με μια μεγάλη έρευνα που έγινε σε 101 σχολεία και 2000 μαθητές, με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών για τη ζωή των μαθητών στο Δήμο της Αθήνας, οι μαθητές του δημοτικού είναι πιο επιρρεπείς στην κακοποίηση σε σχέση με τους εφήβους. Επίσης το 11% των μαθητών του γυμνασίου ομολογούν τις βίαιες πράξεις τους εναντίον των συμμαθητών τους κι ένα 11% δηλώνει πως έχει υποστεί βία από άλλα παιδιά. Στις απειλές καταφεύγουν μαθητές όλων των τάξεων. Οι μαθητές αυτοί αποτελούν το 5%. Θεατές σε τέτοιες πράξεις υπήρξε το 43% των μαθητών του γυμνασίου και του λυκείου.

Αν και τα επεισόδια αυξάνονται, η βία δεν αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της ζωής σο σχολείο της Ελλάδας όπως συμβαίνει σε πολλά δημόσια σχολεία της ΗΠΑ.

Η βία στο σχολείο μας απασχολεί συνήθως όταν ασκείται σωματικά. Οπωσδήποτε τα σπρωξίματα, τα χαστούκια, οι γρατσουνιές, οι γροθιές, οι κλωτσιές και γενικά η σωματική βία είναι πιο ανησυχητική.

Υπάρχει όμως και η λεκτική σχολική βία που περιλαμβάνει βρισιές, κοροϊδίες, σχόλια, χειρονομίες και γενικά ταπείνωση.

Υπάρχουν όμως και ενέργειες που δεν μοιάζουν καθόλου βίαιες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η κακή συνήθεια κάποιων παιδιών, να κρύβουν τα βιβλία ενός άλλου, ή να του πετάνε τα πράγματα. Τελικά, βία είναι κάθε φράση ή ενέργεια που ταπεινώνει το παιδί. Όλα τα παιδιά μπορεί να παίξουν κατά καιρούς το ρόλο του θύτη ή του θύματος. Ο θύτης μπορεί να γίνει θύμα κάποιων ισχυρότερων. Το θύμα μπορεί με τη σειρά του να γίνει θύτης μόλις του δοθεί η ευκαιρία στη σύγκρουση με κάποιους πιο αδύναμους. Αν μπορεί να βρεθούν στη μία ή την άλλη θέση, υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά που συνήθως έχουν όσοι ανήκουν συνήθως στην κατηγορία του θύτη ή του θύματος. Τις περισσότερες φορές τα θύματα είναι μικρόσωμα, ντροπαλά

παιδιά με χαμηλή αυτοπεποίθηση και με υπερπροστατευτικούς γονείς. Επίσης, θύματα γίνονται συχνά παιδιά με κάποια χαρακτηριστικά που τα κάνει να διαφέρουν από τα υπόλοιπα, παιδιά ευαίσθητα, που θυμώνουν εύκολα, κλαίνε και απομονώνονται. Οι θύτες είναι συνήθως παιδιά με υπερβολική αυτοπεποίθηση, που θέλουν να υπακούουν όλοι σε αυτούς. Άλλα, βασικά χαρακτηριστικά είναι: θυμώνουν εύκολα, εύκολα νιώθουν ότι οι άλλοι είναι επιθετικοί προς αυτούς και εύκολα καταφεύγουν στη βία για να επιλύσουν τις διαφορές τους, έχουν την τάση να εξαιρούν κάποια παιδιά από την παρέα ενώ θεωρούν το εαυτό τους αρχηγό.

Θύτες και θύματα μπορεί να έχουν είτε αδιάφορους είτε υπερπροστατευτικούς γονείς. Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει ποιος θα είναι ο χαρακτήρας του παιδιού στο μέλλον. Αν για παράδειγμα, το παιδί νιώθει άγχος και απογοήτευση στο σχολείο μπορεί να γίνει επιθετικό.

Πολύ συχνά οι μαθητές δεν μιλούν για το ότι τους συμβαίνει, γιατί δεν θέλουν να παρέμβουν οι γονείς τους, είτε επειδή ντρέπονται, είτε επειδή φοβούνται. Έτσι, υποφέρουν σιωπηλά.

Όλη αυτή η κατάσταση έχει ως αποτέλεσμα το παιδί που απειλείται στο σχολείο, καθημερινά να γίνεται επιθετικό και κάποιες φορές απειλεί άλλα παιδιά ή τα αδέρφια του. Υπάρχουν περιπτώσεις που φοβάται να χρησιμοποιήσει το κινητό του. Τα παιδιά αυτά καθημερινά σχεδόν πηγαίνουν σχολείο από διαφορετικό δρόμο, χάνουν συχνά τα πράγματα τους, έχουν εφιάλτες, ζητούν συνεχώς χρήματα γιατί λένε ότι έχασαν τα δικά τους ή μειώνεται η επίδοση τους στο σχολείο.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΗ

Στην σημερινή εποχή (21ος αιώνας) αλλά και σε παλαιότερες εποχές ένα από τα πιο δύσκολα επαγγέλματα είναι αυτό του καθηγητή-δασκάλου ο οποίος κατέχει και τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτό που καλείται σχολείο. Στο σχολείο, το οποίο επιτελεί μια ιδεολογική-κοινωνικοπολιτική λειτουργία και συνάμα απελευθερώνει τους γονείς από τον παιδαγωγικό ρόλο τους, κυρίαρχη θέση έχει ο εκπαιδευτικός και το μεγάλο έργο το οποίο του έχει ανατεθεί από την κοινωνία. Παρατηρούμε πως ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην σύγχρονη εποχή είναι πολυσύνθετος και πολυδιάστατος. Επίσης ο εκπαιδευτικός παρουσιάζεται πολυρολικός καθώς καλείται να επιτελέσει πολλούς ρόλους ταυτόχρονα. Παρόλη την συνεχή αύξηση του ρυθμού της τεχνολογίας ο πιο βασικός και δυναμικός παράγοντας είναι ο ενθουσιώδης εκπαιδευτικός. Πέρα όμως από τον ρόλο του εκπαιδευτικού σημαντικό προβληματισμό κατέχει και η σχέση που δημιουργείται μεταξύ καθηγητή και εκπαιδευτικού. Ο εκπαιδευτικός οφείλει να έχει συναίσθηση του ρόλου και να αγαπά το επάγγελμά του έτσι ώστε να αναπτύσσει με τους εφήβους μια τόσο στενή και βαθιά σχέση αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης. Επιπλέον είναι υποχρεωμένος να σέβεται την προσωπικότητα του κάθε μαθητή και να μην επικεντρώνεται μόνο στους καλούς μαθητές. Ακόμα ο εκπαιδευτικός πρέπει να διαθέτει ή να καλλιεργήσει τα εξής γνωρίσματα που θα τον αναδείξουν ικανότατο παιδαγωγό: ικανότητα λήψης πρωτοβουλιών, η ευγένεια, η υπομονή και η επιμονή, η καταδεκτικότητα, η ειλικρίνεια, η αντικειμενικότητα, η κοινωνικότητα, η δικαιοσύνη, η αισιοδοξία, ο ενθουσιασμός, το κέφι, το χιούμορ και κυρίως ο σεβασμός στα δικαιώματα του παιδιού και γενικότερα η αγάπη προς το παιδί. Οφείλει λοιπόν ο εκπαιδευτικός να είναι μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα διότι δεν θα μεταδώσει απλώς γνώσεις αλλά θα διαμορφώσει την προσωπικότητα και το χαρακτήρα του κάθε παιδιού. Η σχέση μεταξύ δασκάλου και μαθητή πρέπει να είναι μια σχέση αλληλοσεβασμού και αλληλοκατανόησης. Οι έφηβοι έχουν ανάγκη από την αγάπη και την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού αλλά και από την στήριξή του κάθε φορά που παίρνουν την απόφαση να κάνουν ένα μεγάλο βήμα. Επιπροσθέτως τον εκπαιδευτικό δεν πρέπει να τον διακρίνει

χαλαρότητα διότι στην συγκεκριμένη περίπτωση ο μαθητής το εκλαμβάνει ως αδιαφορία απέναντι στο πρόσωπό του. Αναλύοντας την σχέση μαθητή και καθηγητή εντοπίζονται πολλά προβλήματα που μπορεί να προκαλέσει ο καθηγητής αρχικά με την συμπεριφορά του. Η μη προετοιμασία του εκπαιδευτικού, η μη κατοχή της ύλης, η μη αντικειμενική συμπεριφορά προς τους μαθητές είναι δυνατόν να δημιουργήσουν στους μαθητές σημαντικά προβλήματα. Τα προβλήματα πειθαρχίας που δημιουργούνται στην τάξη απεικονίζουν την σχέση μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών και μεταξύ των ίδιων των μαθητών. Οι αιτίες των πειθαρχικών προβλημάτων κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής: Ως προς τους καθηγητές και τη διδασκαλία πολλά από τα μαθήματα είναι από μόνα τους βαρετά και οι καθηγητές τα κάνουν ακόμα πιο βαρετά, τόσο που ο θόρυβος μέσα στην τάξη είναι μια αναγκαία ανακούφιση. Υπάρχουν μαθητές οι οποίοι χλευάζουν αυτούς που απαντούν λανθασμένα. Οι καθηγητές ουσιαστικά συνδιαλέγονται με ορισμένους μαθητές και αγνοούν τους υπόλοιπους. Οι ίδιοι οι καθηγητές δεν τηρούν τον κανονισμό του σχολείου. Από τα πρώτα μαθητικά χρόνια το σχολείο είναι συνδεδεμένο με αυταρχικές πρακτικές με αποτέλεσμα να κινεί το ενδιαφέρον των μαθητών. Οι μαθητές αισθάνονται πληγωμένοι , έτσι κάνουν πράγματα ενάντια στη θέληση του καθηγητή ώστε να τον κάνουν να χάσει τον έλεγχο επάνω τους. Ως προς άλλες αιτίες η αυταρχική πίεση των γονέων κάνει τους μαθητές να εκτονώνονται στο σχολείο. Ακόμα υπάρχουν τέτοια ψυχολογικά προβλήματα σε κάποιους μαθητές για τα οποία δεν μπορούν να μιλήσουν πουθενά. Επιπλέον για την ερμηνεία της κακής συμπεριφοράς παραπέμπουνε συνήθως στην οικογένεια, στο χαρακτήρα, στα προβλήματα ή στα ψυχολογικά γνωρίσματα της ηλικίας των παιδιών. Ένας ακόμη παράγοντας στον οποίο οφείλεται η επιθετικότητα των παιδιών είναι η κακή οικονομική κατάσταση της οικογένειας η οποία δημιουργεί ψυχολογική πίεση στο μαθητή.

Κάποτε τα περιστατικά βίας και παραβατικότητας των ανηλίκων αποτελούσαν κάτι τελείως άγνωστο για την Ελληνική πραγματικότητα. Οι ανησυχίες των γονέων περιορίζονται μόνο

στην επίδοση των παιδιών τους στα μαθήματα , στο χώρο του σχολείου όπου γι ' αυτά είναι εξίσου ασφαλής. Τα τελευταία χρόνια όμως παρουσιάζονται όλο και πιο συχνά περιστατικά βίας και παραβατικότητας σε Γυμνάσια , Λύκεια αλλά ακόμα και σε Δημοτικά σχολεία , γεγονός που συγκλονίζει και πανικοβάλλει πολλές οικογένειες κυρίως όμως των μεγάλων πόλεων. Οι οικονομικές ανισότητες , οι καινούριες μορφές ψυχαγωγίας των παιδιών , η έλλειψη του απαραίτητου χρόνου των γονέων και τα λάθος πρότυπα είναι κάποιες από τις αιτίες που ευνοούν τις βίαιες συμπεριφορές των παιδιών. Έτσι λοιπόν καταλαβαίνουμε ότι η βία ως κοινωνικό φαινόμενο , είναι η πιο παράλογη , η πιο ασύνετη , η πιο άγονη και η πιο επικίνδυνη μορφή επιθετικότητας. Στην ουσία η βία είναι η συλλογική μορφή της ατομικής επιθετικότητας , που παίρνει συχνά τεράστιες διαστάσεις όταν εκδηλώνεται με μαζικά κινήματα και προκαλεί ομαδικά εγκλήματα. Η βία όμως δεν είναι σύγχρονο φαινόμενο. Αντίθετα η ανθρώπινη ιστορία συνοδεύεται από την παρουσία της, γιατί ο τρόμος, οι ληστείες, το έγκλημα και οι βιαιότητες είναι φαινόμενα καθολικά και διαχρονικά. Το φαινόμενο βίας στην εποχή μας έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις και ολόκληρη η ανθρωπότητα πάσχει από αυτήν την ασθένεια.

Υπάρχουν λύσεις για να αντιμετωπιστεί η βία: αλλαγή νοοτροπίας , αλλαγή ζωής ακόμα και αλλαγή τρόπου παραγωγής.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

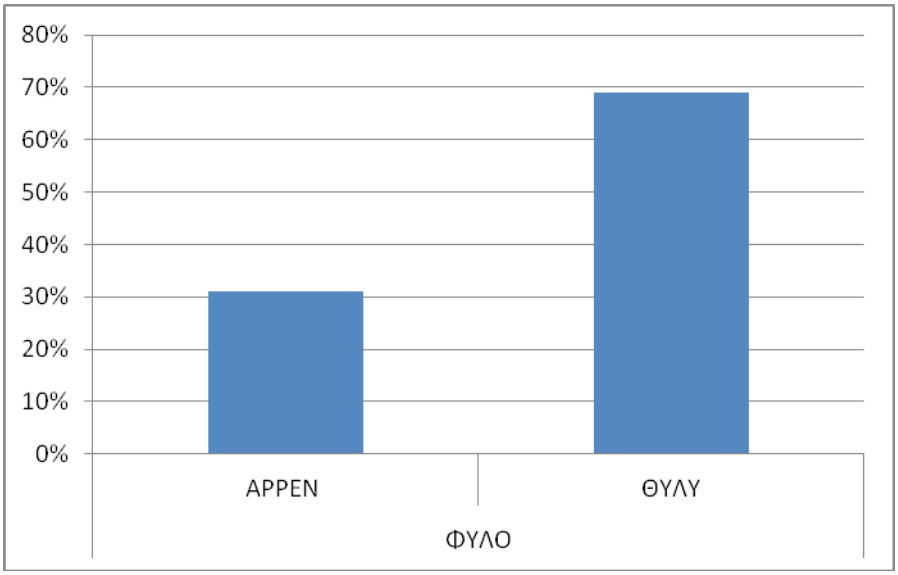

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

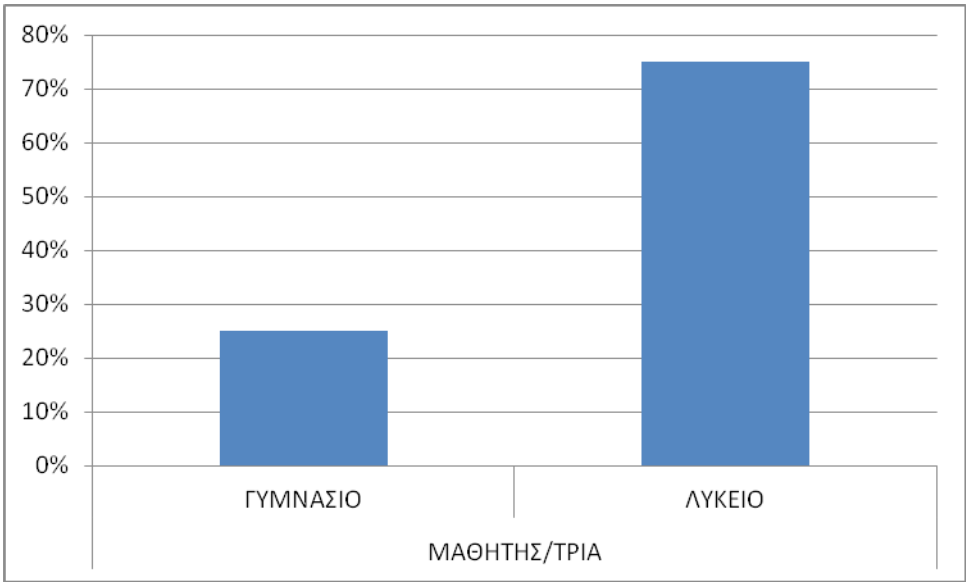

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

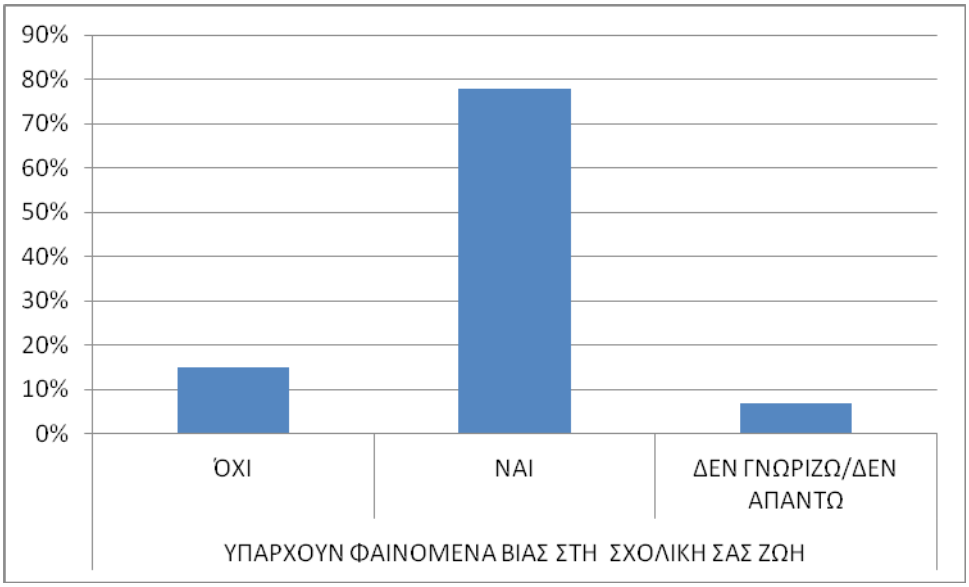

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

A.

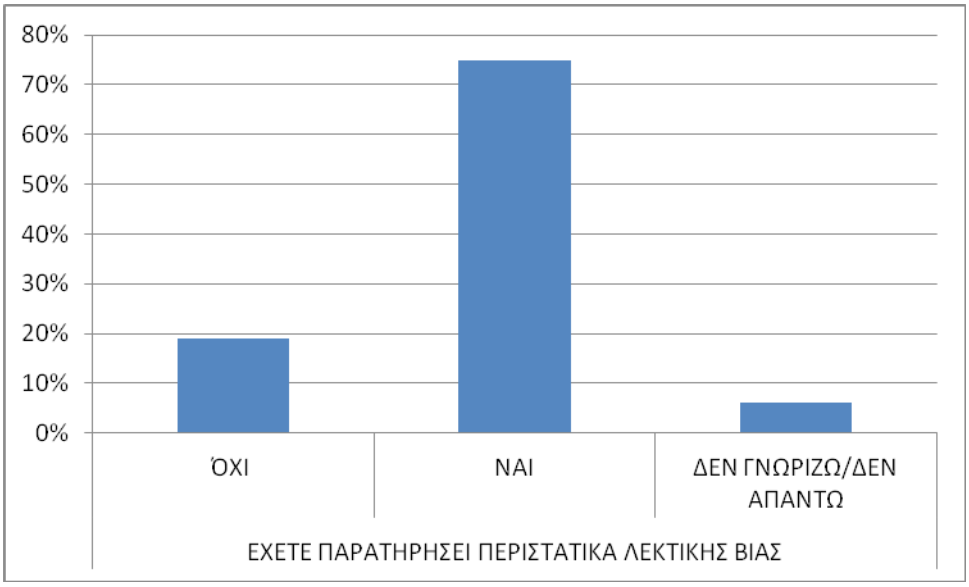
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΛΕΚΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

B.

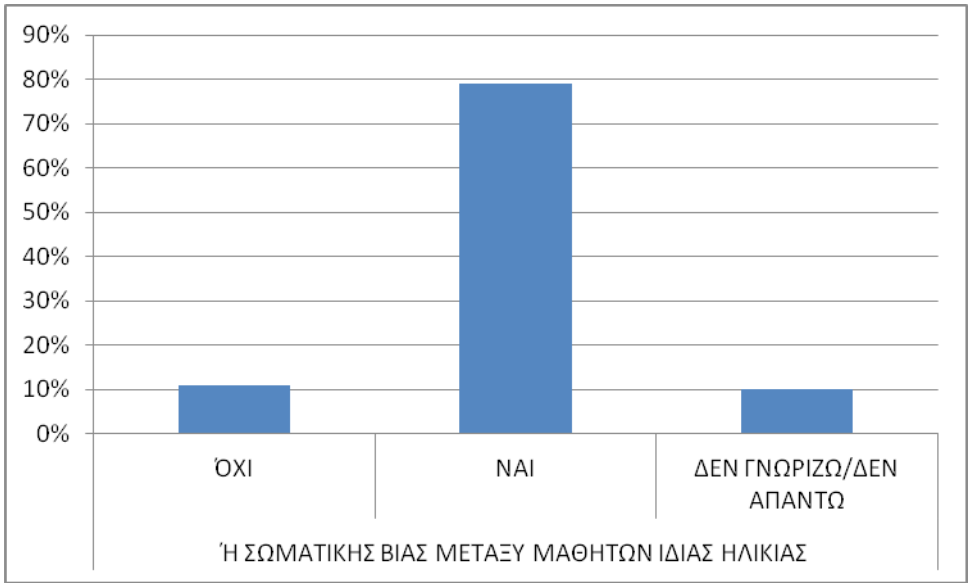
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
Ή ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΙΔΙΑΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

A.

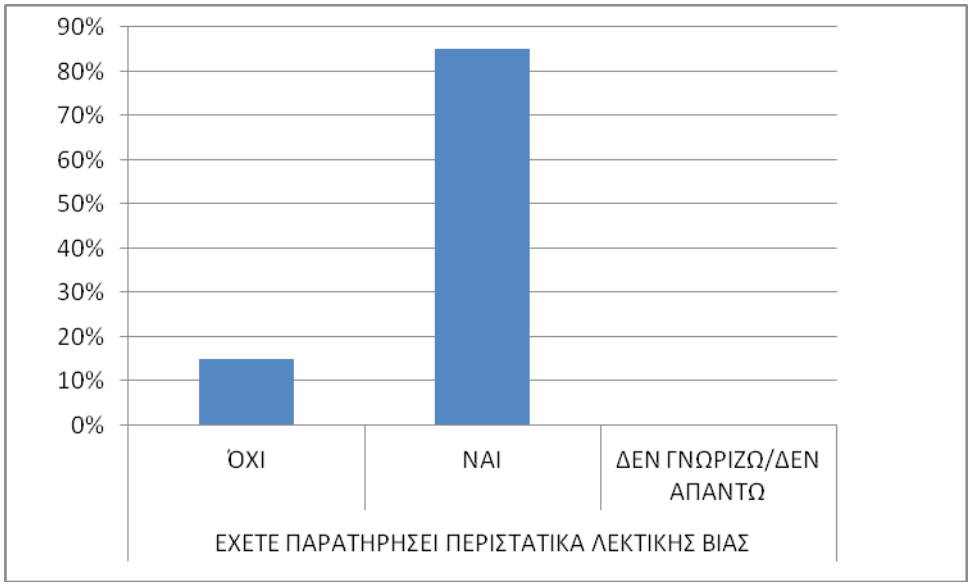
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΛΕΚΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

B.

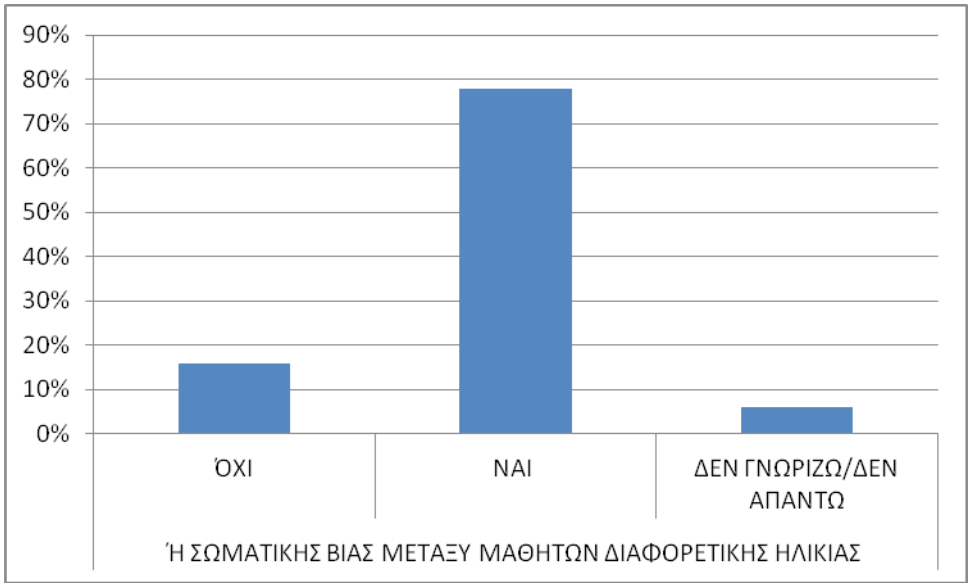
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
Ή ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

A.

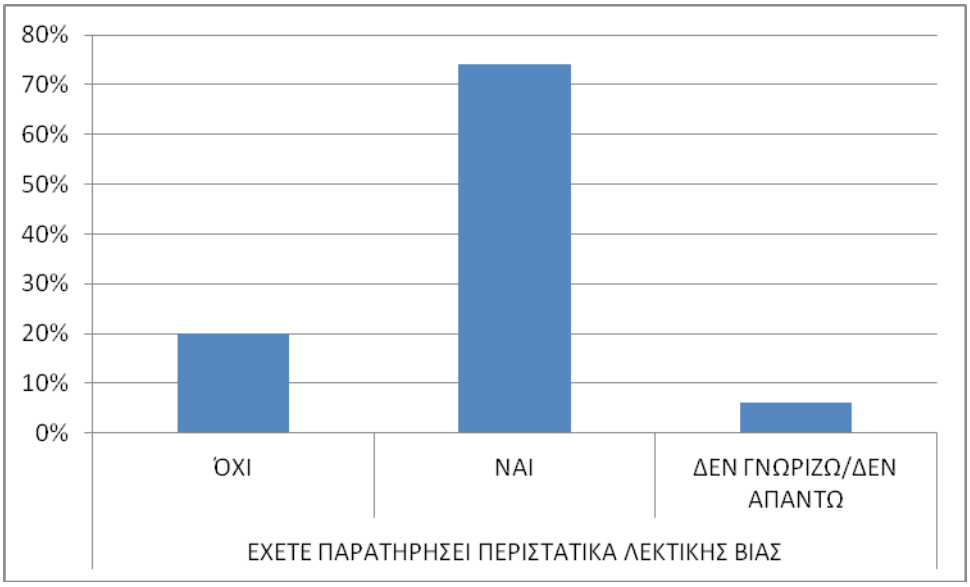
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΛΕΚΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

B.

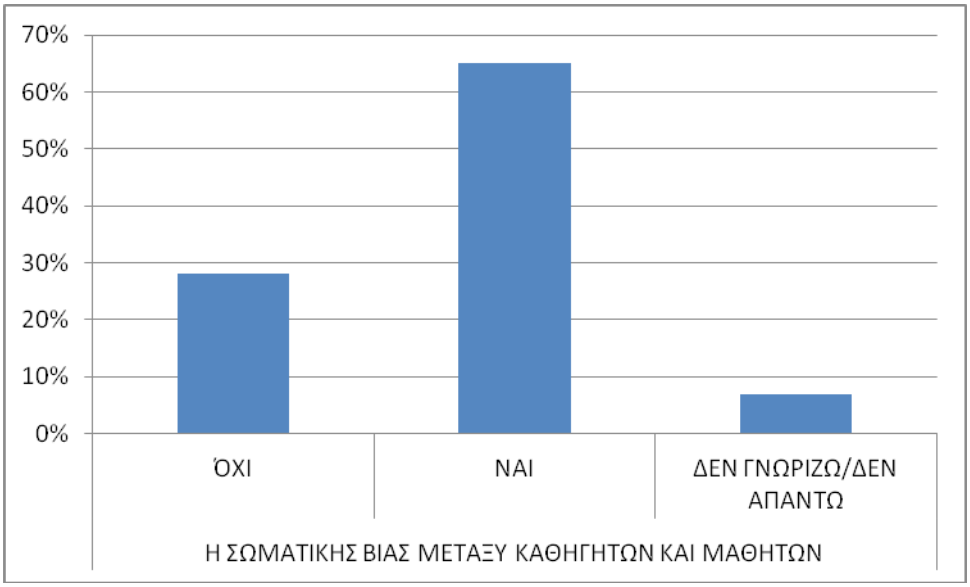
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
Η ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

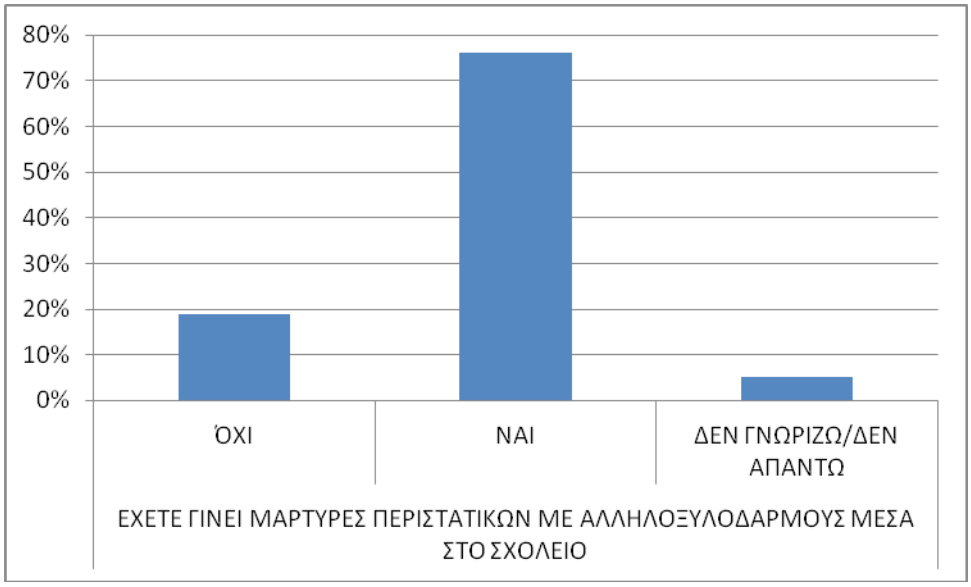
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΓΙΝΕΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΑΛΛΗΛΟΞΥΛΟΔΑΡΜΟΥΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

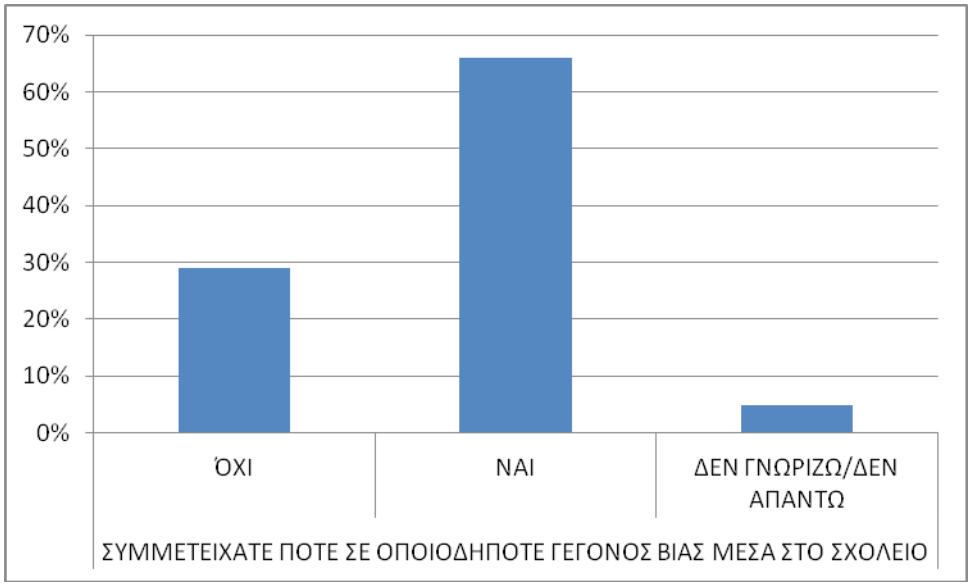
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΤΕ ΠΟΤΕ ΣΕ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΓΕΓΟΝΟΣ ΒΙΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

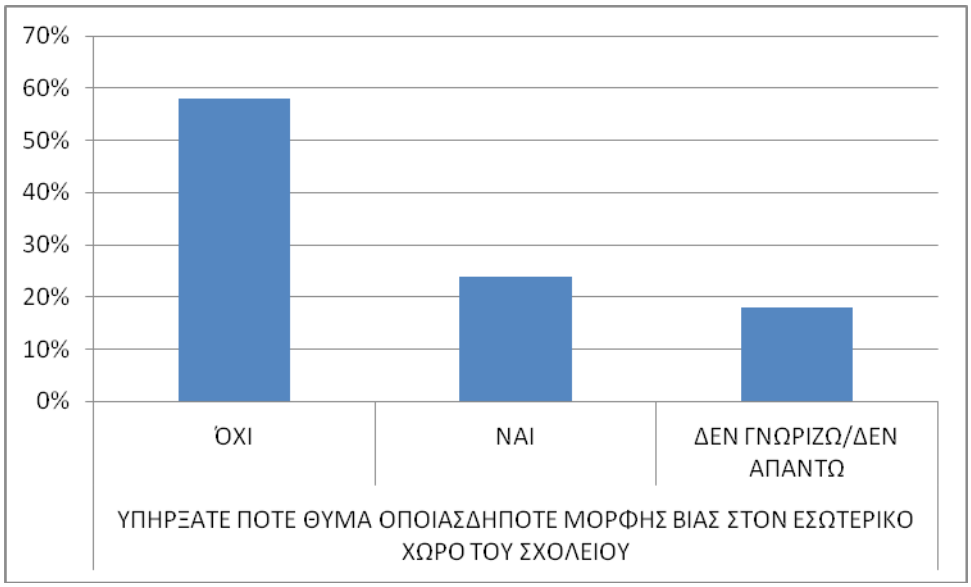
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΥΠΗΡΞΑΤΕ ΠΟΤΕ ΘΥΜΑ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΜΟΡΦΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

A.

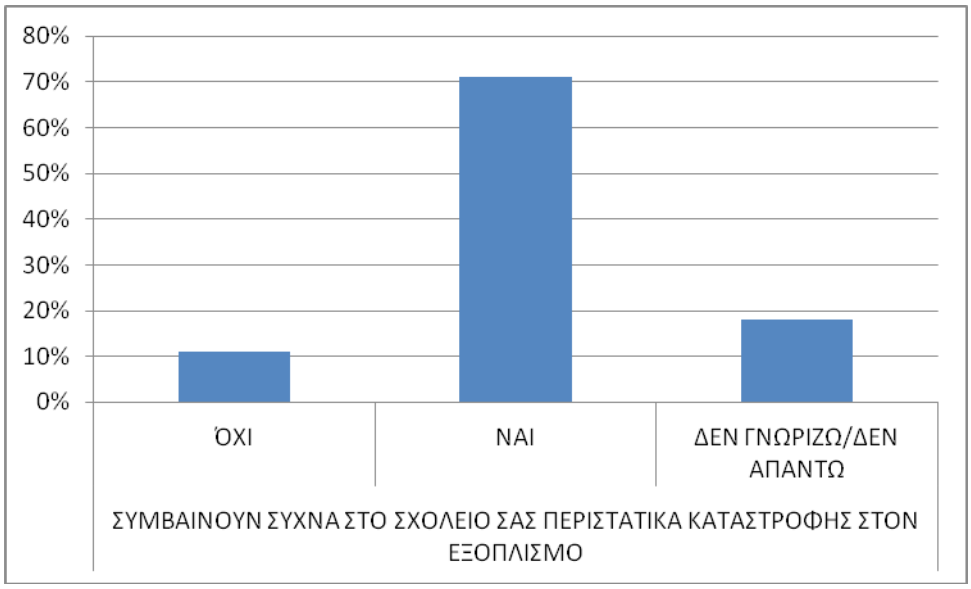

B.

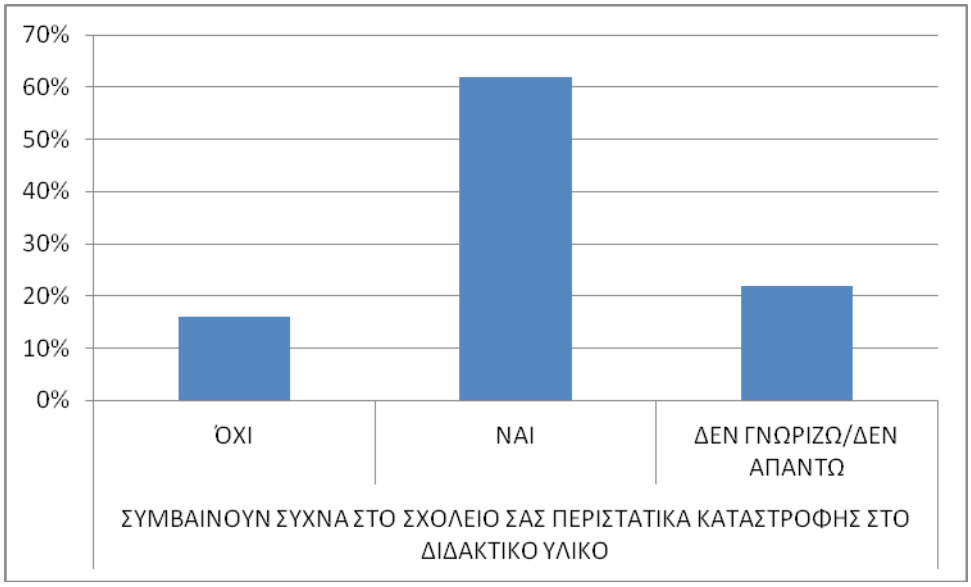

C.

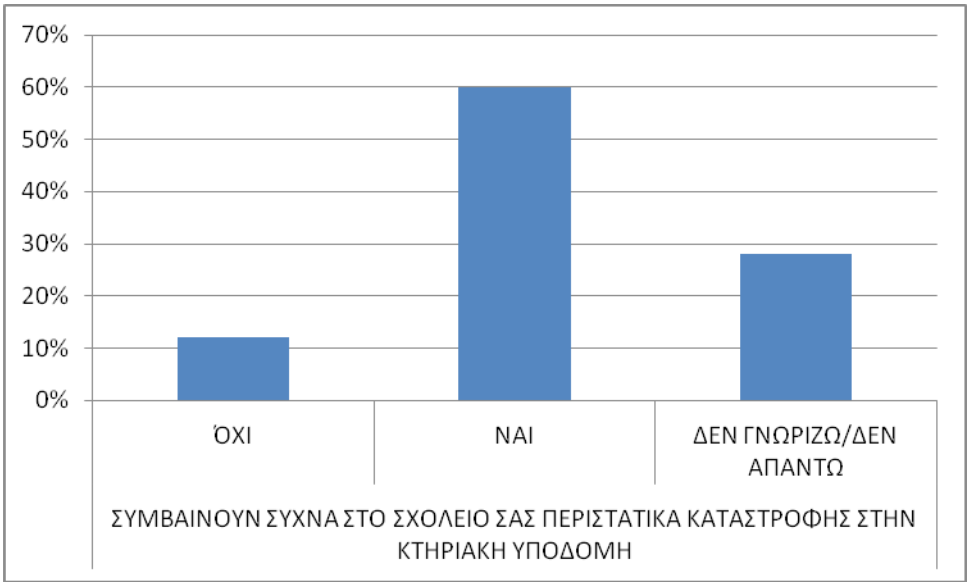

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Α.

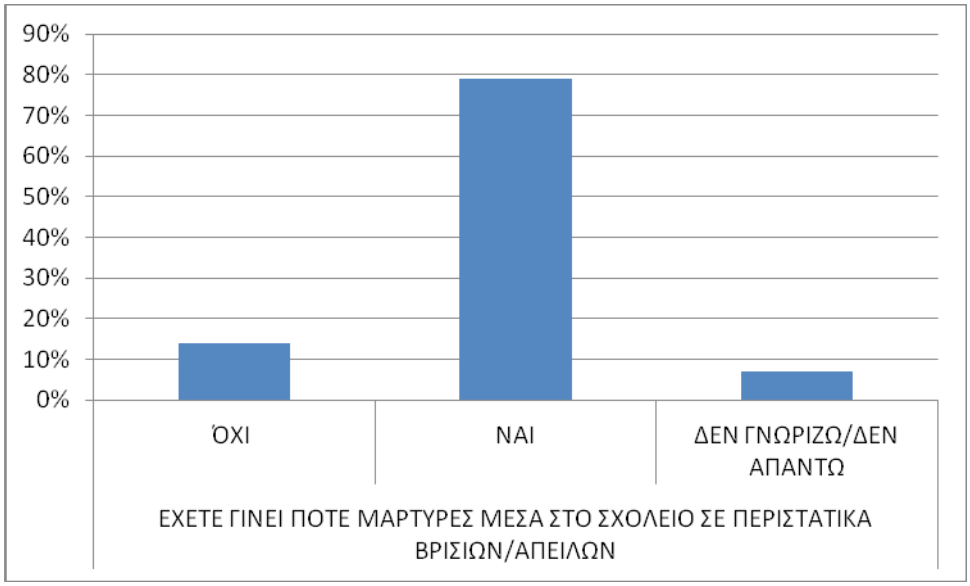

B.

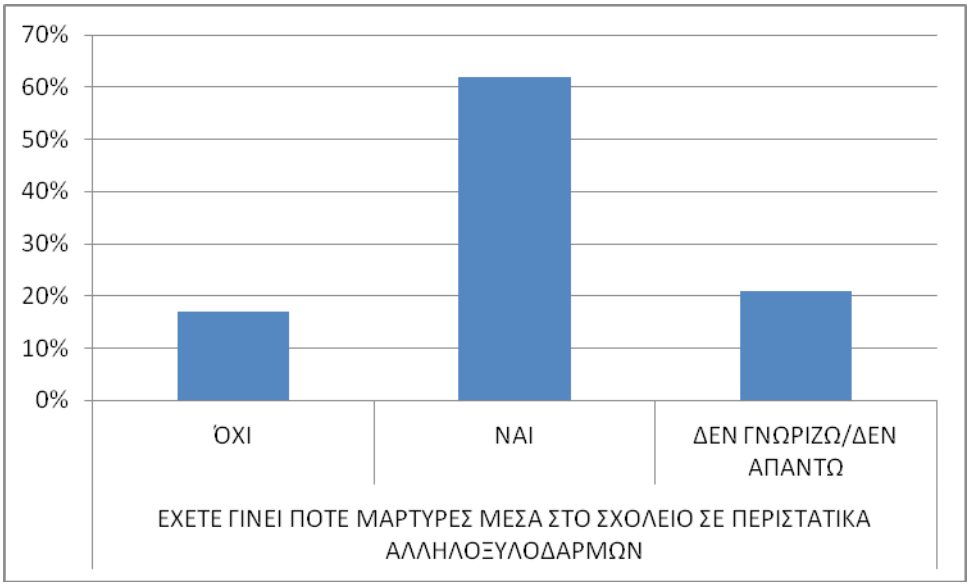
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΓΙΝΕΙ ΠΟΤΕ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΑΛΛΗΛΟΞΥΛΟΔΑΡΜΩΝ

C.

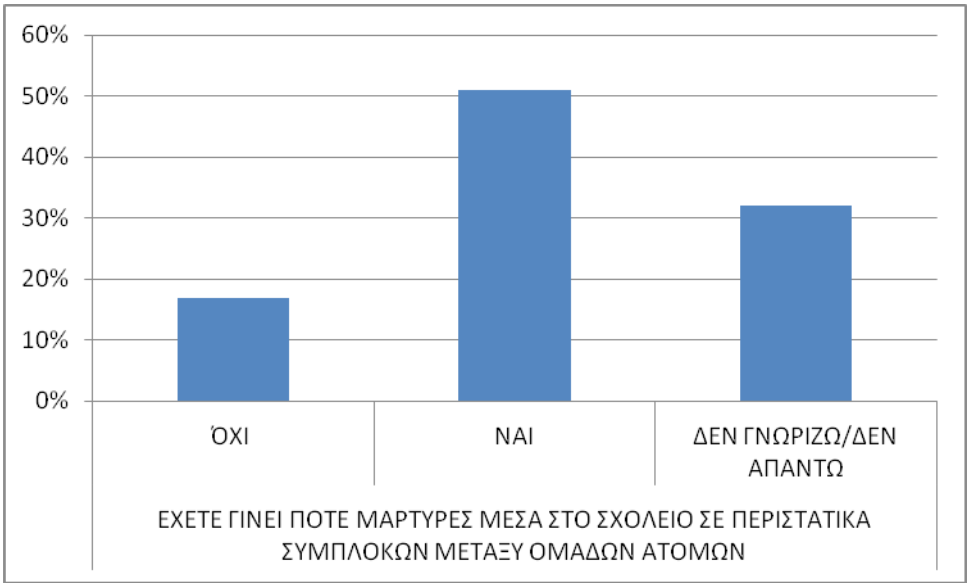
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΓΙΝΕΙ ΠΟΤΕ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΣΥΜΠΛΟΚΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΟΜΑΔΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

D. 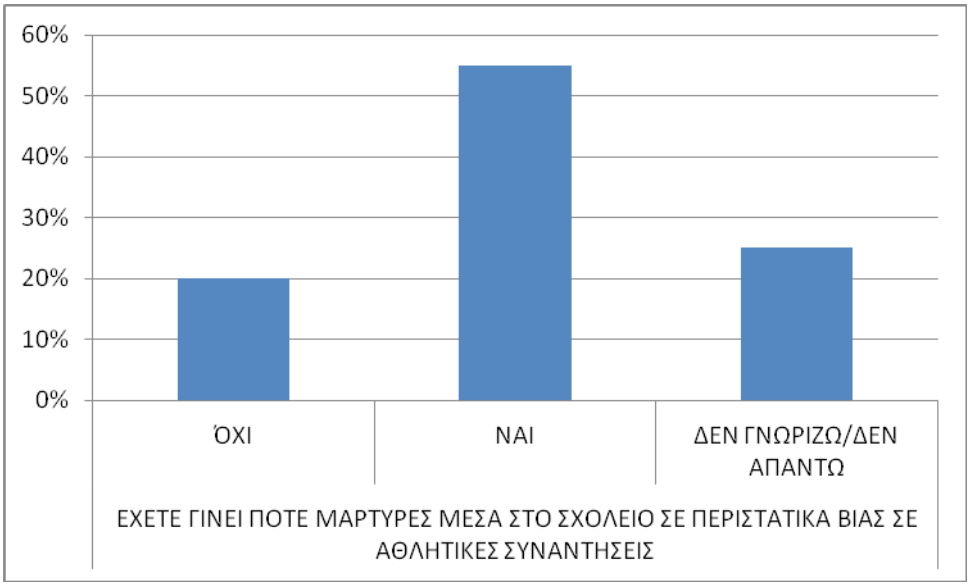
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΓΙΝΕΙ ΠΟΤΕ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΒΙΑΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

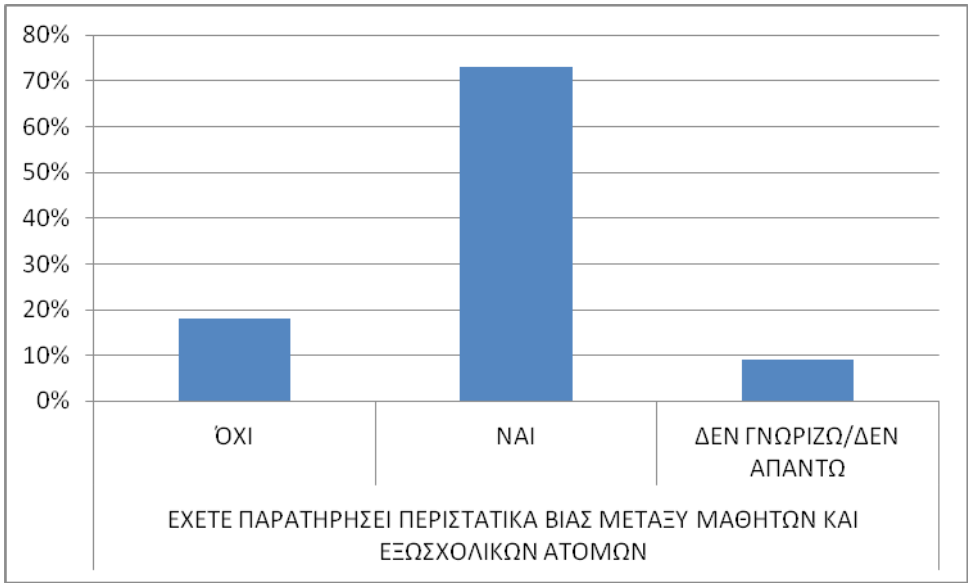
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΌΧΙ
ΝΑΙ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΒΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ενδοοικογενειακή βία είναι η σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή λεκτική βία που ασκείται σε βάρος μέλους μιας οικογένειας και θεωρείται ως ένα από τα μεγαλύτερα κοινωνικά προβλήματα. Είναι φαινόμενο διαχρονικό και συναντάται σε όλες τις κοινωνίες, ανεξάρτητα από την τάξη των θυτών και των θυμάτων και πλήττει περισσότερο τις γυναίκες και τα ανήλικα κορίτσια. Επιπλέον, η οικογένεια μέσα στην οποία επικρατούν βίαιες καταστάσεις δεν είναι αποκλειστικά πυρηνική, αλλά μπορεί να είναι διευρυμένη, μέλη της οποίας μπορεί να είναι συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

Η βία στην οικογένεια μπορεί να εκδηλωθεί με τους παρακάτω τρόπους:

- Βία μεταξύ των συντρόφων
- Βία του ενός ή και των δύο γονέων στο παιδί
- Σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων
- Επιθέσεις εφήβων προς γονείς
- Κακοποίηση ή εκμετάλλευση ηλικιωμένων – ανήμπορων μελών της οικογένειας

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι συχνότερες επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας στα θύματα και κυρίως στα παιδιά είναι:
Συνεχόμενο άγχος, ανάπτυξη φοβιών, κατάθλιψη, απομόνωση, μοναξιά, αυτοκτονικές τάσεις, χρήση αλκοόλ και ουσιών, χαμηλή αυτοεκτίμηση και τάσεις φυγής. Πολλές φορές αποκτούν προβλήματα υγείας και δυσκολεύονται να δημιουργήσουν σχέσεις όταν φτάνουν στην ενηλικίωση.

Η ΚΥΚΛΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

1) **Φάση της αυξανόμενης έντασης**

Στην πρώτη φάση δημιουργείται η ένταση, ενώ η γυναίκα προσπαθεί να αποφύγει την κακοποίηση.

2)Φάση της έκρηξης

Είναι η φάση όπου ο θύτης ξεσπάει βίαια, προκαλεί δηλαδή ζημιές στο χώρο και επιτείθεται μετά στη σύζυγό του και την τραυματίζει.

3)Φάση της ηρεμίας

Στη φάση αυτή ο σύντροφος εκλιπαρεί τη συγχώρεση της γυναίκας και υπόσχεται ότι θα πάψει να είναι βίαιος και η γυναίκα ανταποκρίνεται. Με το πέρασμα, βέβαια, του χρόνου, ο κύκλος επαναλαμβάνεται.

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

1)Από μικρή ηλικία τα παιδιά πρέπει να διδάσκονται τι είναι η βία και πώς αντιμετωπίζεται
2)Πρέπει να αλλάξει η αντίληψη που επικρατεί για τη σιωπή και να ενθαρρύνονται τα θύματα να καταγγείλουν τα περιστατικά
3)Πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη προβολή και ενημέρωση για τις οργανώσεις που στηρίζουν τα θύματα βίας
4)Πρέπει να γίνει πιο ενεργή η δράση τους στο σύνολο της κοινωνίας
5)Να κερδιθεί η εμπιστοσύνη των θυμάτων
6)Ειδική ομάδα συμβούλων πρέπει να επισκέπτονται σχολία με στόχο τη στήριξη των παιδιών που τους ασκείται οικογενειακή βία
7)Να παρέχεται στήριξη σε οικογένειες που είναι θύματα οικογενειακής βίας
8)Το κράτος πρέπει να ενημερώσει το κοινό και τα θύματα της βίας ειδικότερα ότι τους στηρίζει και πρέπει να καταγγέλλουν τα περιστατικά βίας

9)Να υπάρχει μεγαλύτερη διακριτικότητα από την αστυνομία στο χειρισμό καταγγελιών για οικογενειακή βία.

Η βία στην οικογένεια προέρχεται από οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας προς ένα άλλο μέλος. Επίσης, είναι η εκδήλωση κακής συμπεριφοράς κάποιων ατόμων προς άλλα, η στέρηση των δικαιωμάτων τους, αλλά και της ελεύθερης σκέψης τους. Υπάρχουν πολλά είδη ενδοοικογενειακής βίας: σωματική, λεκτική, ψυχολογική. Συνήθως οι γυναίκες και τα παιδιά δέχονται βία. Ο πατέρας σπάνια δέχεται βία από τη σύζυγο ή τα παιδιά του, αλλά δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που οδηγούν ένα άτομο στο να είναι βίαιο προς ένα άλλο. Σύμφωνα με τις στατιστικές και τις έρευνες που έχουν γίνει, παρατηρήθηκε ότι τα άτομα στα οποία ασκήθηκε βία σε οποιαδήποτε ηλικία, εμφανίζουν βίαιη συμπεριφορά απέναντι σε άλλους. Ένας άλλος παράγοντας είναι εάν πχ ο πατέρας είναι αλκοολικός, άρρωστος ή χρήστης ναρκωτικών. Οπωσδήποτε θα ασκηθεί βία στο περιβάλλον του. Επίσης, η απόρριψη από το περιβάλλον, όταν το άτομο δε λαμβάνει αγάπη από τους γύρω του και κυρίως δε ξέρει να δώσει αγάπη. Το βασικότερο, είναι ότι ο άνθρωπος καταγράφει τα πάντα στη ψυχή του και όταν μεγαλώσει μπορεί αυτά να τα εκδηλώσει.

Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν τα παιδιά ή οι γυναίκες όταν δέχονται βία στην οικογένεια τους είναι ποικίλοι. Αν η βία είναι σωματική θα παρατηρήσουμε εξωτερικά μώλωπες. Η χειρότερη όμως μορφή βίας είναι η ψυχολογική. Μπορεί τα σημάδια να μη είναι ορατά αλλά ο τρόπος συμπεριφοράς των ατόμων που έχουν υποστεί αυτή τη μορφή βία, προκύπτει από το είδος της κακοποίησης.

Τα δύο φύλα δε μπορούν να αντιμετωπίζουν διαφορετικά την άσκηση βίας εις βάρος τους. Μπορεί το αγόρι να δείχνει πιο δυνατό, πιο σκληρό, πιο γενναίο, δεν έχει την τάση να εκφράσει αυτά που νιώθει. Όμως, μέσα τους, αγόρια και κορίτσια, νιώθουν το ίδιο.

Τα άτομα που είναι θύματα βίας στην οικογένεια νιώθουν έντονο το αίσθημα της απόρριψης και θεωρούν ότι κανένας δεν τους αγαπά. Αυτά επειδή κάποιος από την οικογένεια τους έχει ασκήσει βία πάνω τους. Τα άτομα αυτά δεν γνώρισαν τρυφερότητα, αγάπη και στοργή.

Οι τρόποι για να καταλάβει κανείς αν ένα άτομο που περιβάλλοντας του έχει υποστεί βία είναι πολλοί. Αρχικά, από εξωτερικές μελανιές. Το παιδί ή η γυναίκα θα προσπαθήσει να κρύψει ότι υπέστη σωματική βία από το οικογενειακό του περιβάλλον. Στη συνέχεια, θα προσέξει αλλαγές στη συμπεριφορά όπως κλείσιμο στον εαυτό του, απομόνωση από όλους τους άλλους επειδή θα σκέφτεται διαρκώς όλα όσα του συνέβησαν. Επίσης, πολλές φορές το άτομο που έχει κακοποιηθεί θα γίνεται πιο επιθετικό, με σκοπό να εκτονώσει το θυμό του.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου της οικογενειακής βίας. Καταρχάς, η σωστή ενημέρωση μέσω των φυλλαδίων στους γονείς και στα παιδιά. Η παρουσίαση παραδειγμάτων ανθρώπων που έχουν υπάρξει θύματα βίας, ώστε να γίνουν γνωστές οι επιπτώσεις που υπάρχουν στα άτομα από την άσκηση της βίας εναντίον τους. Η εμπιστοσύνη προς τους άλλους, γιατί όπως διδάσκει ο Χριστιανισμός το σημαντικότερο όλων είναι να αγαπάμε τους συνανθρώπους μας. Αν όλα αυτά πραγματοποιηθούν, τότε το φαινόμενο της βίας ίσως εξαλειφθεί.

Η βία στην οικογένεια χαρακτηρίζεται από τρόπους συμπεριφοράς που στοχεύουν στη δύναμη και στον έλεγχο πάνω σε ένα άλλο άτομο μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον.

Σε μια οικογένεια η βία μεταφέρεται και στα παιδιά. Υπάρχουν περιπτώσεις που τα παιδιά είναι θύματα κακοποίησης από τους γονείς. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που τα παιδιά δεν είναι θύματα βίας αλλά κάποιο άλλο μέλος της οικογενείας τους ακόμη και έτσι κουβαλάμε σε όλη τους τη ζωή τις αρνητικές συνέπειες αυτής της πράξης. Τα παιδιά υποφέρουν και τραυματίζονται από τη βία που βλέπουν να ασκείται μέσα στο σπίτι τους. Σύμφωνα με κάποιες πηγές, κάθε χρόνο στις ΗΠΑ, περισσότερα από 10

εκατομμύρια παιδιά γίνονται μάρτυρες περιστατικών βίας μέσα στην οικογένεια.

Τα παιδιά αντιλαμβάνονται είτε άμεσα είτε έμμεσα τη κακοποίηση. Έστω και αν δεν δουν τη σκηνή της κακοποίησης μπορεί να ακούσουν φωνές ή ακόμη να δουν τις μελανιές. Οι σκηνές της κακοποίησης, είναι δυνατόν να προκαλέσουν σοβαρές διαταραχές στα παιδιά. Γενικά, όταν τα παιδιά βλέπουν ή καταλαβαίνουν μια τέτοια κατάσταση, πληγώνονται υπερβολικά

Τα παιδιά που ήταν μάρτυρες κακοποίησης στο σπίτι, πιθανόν να συμπεριφερθούν με ανάλογο τρόπο όταν μεγαλώσουν ή να αναπτύξουν μια πολύ επιθετική συμπεριφορά.

Το φαινόμενο αυτό, μπορεί να εξαλειφθεί. Για να επιτύγχανε κάτι τέτοιο, απαιτείται πολλή προσπάθεια και χρόνος.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΉ ΒΊΑ ΜΕ ΘΎΜΑΤΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΊΚΕΣ

Η οικογενειακή βία είναι ένα φαινόμενο που μαστίζει τη σημερινή κοινωνία και το συναντούμε συχνά σε πολλές οικογένειες, παίρνει διαστάσεις και ξεπερνά τα όρια της τάξης, του πολιτισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα πιο συχνά θύματα σε μια τέτοια κατάσταση είναι κυρίως οι γυναίκες και κατ' επέκταση τα παιδιά. Σύμφωνα, με συζητήσεις που έχουν τεθεί στην τέταρτη συνάντηση των μελών του ΟΗΕ, η βία κατά των γυναικών έχει σχέση με τις άνισες σχέσεις εξουσίας που δημιουργούνται μεταξύ των φύλων, αλλά και από τις πατριαρχικές ιδέες με τις οποίες έχουν ανατραφεί οι άντρες και θεωρούν τον εαυτό τους κυρίαρχο.

Όμως η οικογενειακή βία δεν είναι ένα φαινόμενο το οποίο αφορά αποκλειστικά τις υπανάπτυκτες χώρες. Για παράδειγμα, στις ΗΠΑ το 20-35% των νοσηλευόμενων είναι θύματα κακοποίησης. Είναι θέμα που αφορά όλες τις κοινωνίες, τις θρησκείες, τις εθνικότητες και τις κοινωνικές τάξεις. Πριν από μερικά χρόνια, οι γυναίκες δεν μπορούσαν να καταγγείλουν πράξεις βιαιότητας σε βάρος τους όχι μόνο γιατί δεν μπορούσαν επειδή ήταν υποταγμένες στους συζύγους τους , αλλά και επειδή

σε μια τέτοια πατριαρχική κοινωνία ήταν ένα σύνηθες φαινόμενο. Όμως και στην σημερινή εποχή τα πράγματα δεν έχουν αλλάξει και πολύ. Υπάρχουν ακόμη γυναίκες οι οποίες έχουν υποστεί κακοποίηση και κλείνονται στον εαυτό τους με αποτέλεσμα να μεγεθύνεται το πρόβλημα αυτό όλο και περισσότερο.

Η ενδοοικογενειακή βία συναντάται περισσότερο μεταξύ συζύγων και έχει μορφές όπως : σωματική βία, ψυχολογική βία, ταπείνωση και απειλή χρήσης βίας. Η σωματική βία είναι η πιο εμφανής μορφή και τα σημάδια της προκαλούν την αγανάκτηση, τον πόνο και την θλίψη στο θύμα. Η ψυχολογική βία είναι εξίσου σημαντική γιατί προκαλεί τραύματα τα οποία όμως δεν φαίνονται αλλά έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο άτομο όπως η κατάθλιψη, ο αλκοολισμός, η αυτοκτονία, η απομόνωση κ.α.

Ωστόσο τα ποσοστά της βίας στο εξωτερικό έχουν αυξηθεί για παράδειγμα **:** στην **Αγγλία** το 20% των γυναικών έχει κακοποιηθεί σωματικά. Στην **Ισπανία**, μία γυναίκα δολοφονείται κάθε τέσσερεις μέρες, περίπου 100 τον χρόνο. Στην **Γαλλία,** μία κάθε πέντε μέρες εξαιτίας της αντρικής κακοποίησης στο σπίτι. Το 1/3 από αυτές μαχαιρώνεται, το 1/3 φονεύεται με πυροβόλο όπλο, το 20% στραγγαλίζεται και το 10% ξυλοκοπείται μέχρι θανάτου.

Στην Ελλάδα αυτό το φαινόμενο συναντάται σε πολλές οικογένειες αλλά δεν είναι σε θέση τα θύματα, για προσωπικούς λόγους και πεποιθήσεις, να μιλήσουν για αυτή την εμπειρία η οποία εύχονται να μην συμβεί σε κανέναν. Είναι γεγονός πως στις αστικές πόλεις έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την διεκδίκηση των δικαιωμάτων των γυναικών αλλά τι γίνεται στις επαρχίες όπου στην πλειονότητα ισχύει το στερεότυπο της πατριαρχικής οικογένειας; Οι κακοποιημένες γυναίκες σε ηλικία 30-40 ανήκουν σε ποσοστό 46,6%, 24,3% ανήκει στην ομάδα 20-30, ενώ στο 24% αναφέρθηκαν κακοποιήσεις γυναικών μεγαλύτερων ηλικιακών ομάδων. Στην αιτιολογία κακοποίησης που δίνουν οι ίδιες οι γυναίκες, κυρίαρχη θέση κατέχει ο αλκοολισμός του συζύγου, η ζήλια, ο οξύθυμος χαρακτήρας, η μοιχεία και τα οικονομικά προβλήματα.

Επίσης ,σημαντικά είναι τα συμπεράσματα που προκύπτουν και από το μορφωτικό επίπεδο των δυο συζύγων.

Κακοποιημένες σύζυγοι:

- το 45,5% ήταν απόφοιτοι δημοτικού
- το 2,9% δεν γνώριζε γραφή και ανάγνωση
- το 14% ήταν απόφοιτες γυμνασίου
- το 3,7% απόφοιτοι τεχνικής σχολής και 6,2% πτυχιούχοι ανώτατης σχολής

Σύζυγοι που κακοποιούσαν τις γυναίκες τους:

- το 47,1% ήταν απόφοιτοι δημοτικού
- το 5,1% δεν γνώριζε γραφή και ανάγνωση
- το 13,2% είχε απολυτήριο γυμνασίου
- το 11% ήταν απόφοιτοι λυκείου
- το 2,2% απόφοιτοι τεχνικής σχολής και 5,3% πτυχιούχοι ανώτατης σχολής

Στο 11% των περιπτώσεων αναφέρεται και κακοποίηση των παιδιών!

Η πλειοψηφία των κακοποιημένων γυναικών – ποσοστό 87,6% - διέμενε στην αγροτική ύπαιθρο, ενώ το 12,4% κατοικούσε στην πόλη της Μυτιλήνης. Όσον αφορά στα επαγγέλματά τους, το 44,1% των συζύγων ήταν αγρότες, ενώ το 50% των γυναικών ασχολούνταν με τα οικιακά.

Άλλη μία σημαντική παράμετρο αποτελεί η αντίδραση της τοπικής κοινωνίας. Το 25% αδιαφορεί για το γεγονός, ενώ το 50% περιορίζεται σε απλό σχολιασμό της κακοποίησης. Μόλις το 4,3% επεμβαίνει για να βοηθήσει τη σύζυγο να ξεφύγει.

Οι γυναίκες που κακοποιούνται πρέπει να αντιμετωπίζουν το θέμα με ηρεμία και υπομονή. Πρέπει να εμπιστεύονται το θέμα σε κάποιον φίλο ή συγγενή, ώστε να μπορέσει να τις βοηθήσει και να τις συμβουλέψει στο πώς θα διαχειριστούν την κατάσταση ή και σε κάποιο συμβουλευτικό κέντρο. Επίσης, η καλύτερη συμβουλή είναι να υψώσουν το ανάστημα τους και να μη δέχονται τον

αυταρχισμό και τις επιβολές του κακοποιού καθώς και να μην δείχνουν φοβισμένες γιατί είναι στοιχείο εκμετάλλευσης. Αν όμως η κατάσταση είναι πιο σοβαρή τότε οι γυναίκες πρέπει να απευθυνθούν στις αρχές. Έτσι, είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο.

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Δυστυχώς, ο φόβος της ντροπής και η ανασφάλεια εμποδίζουν τις γυναίκες να αποκαλύψουν την κακοποίησή τους. Οι ίδιες φοβούνται τις επιπτώσεις της αποκάλυψης και την αντίδραση από τον σύζυγο ή φοβούνται ότι η οικογένειά τους δε θα τις στηρίξει. Πιστεύουν επίσης ότι έτσι θα διαλυθεί η οικογένειά τους και πως τα παιδιά τους θα μεγαλώσουν με το στίγμα των χωρισμένων γονέων. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου θεωρούν πως φταίνε εκείνες για την κακοποίησή τους ή ντρέπονται να αποκαλύψουν την κακοποίησή τους, γιατί νομίζουν ότι θα θιγεί η αξιοπρέπειά τους.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

«...Με χτυπάει εδώ και μήνες ο άντρας μου. Όποτε πω κάτι που δεν του αρέσει ή όποτε πω τη γνώμη μου για κάτι που κάνει λάθος με χτυπάει. Και σήμερα με χτύπησε και με είπε τσούλα γιατί τόλμησα να πω ότι δε μπορώ άλλο το θόρυβο που έχει στο σπίτι μας. Γιατί τα νεύρα μου έχουν γίνει χάλια από τις πολλές ευθύνες. Δουλειά, δουλειά, σπίτι υποχρεώσεις. Εγώ όλα. Αυτός τίποτα. Βοήθεια από πουθενά. Εγώ υποχρεωμένη να κάνω τα πάντα. Δεν αντέχω άλλο. Δεν μπορώ την ξεφτίλα. Δε μπορώ να νιώθω ζώο που το χτυπάνε. Κάθε μέρα παλεύω στη δουλειά και κουράζομαι. Εγώ δεν είμαι άνθρωπος, δε θέλω ηρεμία και φροντίδα; Μια μέρα ένα έτοιμο φαγητό ή ένα ρούχο σιδερωμένο για μένα;

Εμένα ποιος με φροντίζει; Μου λέει ότι γκρινιάζω. Πώς να μη γκρινιάζω όταν δεν αντέχω άλλο; Έχω ένα πρόβλημα και ζητώ μια λύση. Το πρόβλημά μου το λέει για γκρίνια. Δεν είναι γκρίνια είναι πρόβλημα που με ενοχλεί. Μα για αυτό το λόγο το εκφράζω. Να βρω μια λύση. Να με ακούσει κάποιος. Και αντί για να ακούσει με χτυπάει. Με λέει τρελή όταν πω κάτι που δεν του αρέσει. Όταν με λέει τσούλα με πονάει... Δεν είμαι...Δε νομίζω να υπάρχει πιο πιστή και σωστή γυναίκα. Δεν έδωσα ποτέ δικαίωμα και δεν έκανα τίποτα που να ντρέπομαι η να ντρέπεται αυτός. Με πληγώνει όταν με λέει τσούλα. Είναι ακάριστος και δε με σέβεται. Σήμερα τον έδιωξα. Και είμαι αποφασισμένη να μην ανοίξω πια την πόρτα αν δεν τον δω να ζητάει συγγνώμη και να το πιστεύει. Θέλω να δω πράξεις και όχι υποσχέσεις. Δεν αντέχω άλλο και δεν είμαι τρελή. Θέλω διαζύγιο αλλά τον αγαπώ κατά βάθος. Θέλω να τον συγχωρέσω αλλά είμαι θυμωμένη μαζί του. Μου ορκίστηκε πως δεν θα με ξαναχτυπήσει αλλά με χτύπησε. Μου λέει πως εγώ είμαι υπεύθυνη που με χτυπάει γιατί τον προκαλώ. Τι να κάνω; είναι δικό μου το λάθος; Μου αξίζει το ξύλο; Είμαι ευέξαπτη και παραπονιέμαι. Μπορεί να φταίω εγώ. Δε ξέρω τι να κάνω και ούτε και ποιος φταίει ξέρω...

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1 στις 5 γυναίκες είναι θύμα βίας από σύντροφο
95% των πράξεων βίας ενάντια στις γυναίκες γίνεται στο σπίτι.
Στο 77% των γυναικών - θυμάτων βίας, ο άντρας ανήκει στο κοντινό περιβάλλον της γυναίκας.
1 στις 3 γυναίκες (ή 1.000.000.000 γυναικών) κατά την διάρκεια της ζωής της θα ξυλοκοπηθεί ή θα κακοποιηθεί από συγγενή ή γνωστό.
70% των γυναικών-θυμάτων δολοφονίας, δολοφονούνται από άντρες συντρόφους.
Ανάμεσα σε γυναίκες ηλικίας 16-44 ετών η βία είναι η κυριότερη

αιτία θανάτου ή αναπηρίας, αφήνοντας πίσω ακόμη και τα αυτοκινητιστικά δυστυχήματα ή τον καρκίνο 20% των γυναικών - θυμάτων βίας έχουν κακοποιηθεί σεξουαλικά ως παιδιά.

Στην Ευρώπη η ενδοοικογενειακή κακοποίηση και βία που ασκείται κατά των γυναικών από άνδρες συντρόφους έχει λάβει τρομακτικές διαστάσεις. Ανάλογα με τη χώρα, το 25%-50% των γυναικών είναι θύματα κακοποίησης. Στο σύνολο των δεκαπέντε κρατών της Ένωσης (πριν από τη διεύρυνση σε 25), πάνω από 600 γυναίκες πεθαίνουν κάθε χρόνο -σχεδόν δύο τη μέρα!- εξαιτίας της σεξιστικής κακοποίησης που έχουν υποστεί στο οικογενειακό περιβάλλον.
Στην Ελλάδα, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας, το 56% των γυναικών παραδέχεται ότι υφίσταται φραστική ή ψυχολογική βία, το 3,6% δηλώνει ότι υφίσταται σωματική βία από το σύζυγο ή το σύντροφό τους, ενώ σχεδόν μία στις τέσσερις γυναίκες (23,6%) γνωρίζει κάποια γυναίκα από το συγγενικό ή φιλικό περιβάλλον της η οποία έχει υποστεί ή υφίσταται ενδοοικογενειακή βία.

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

Ζούμε πλέον σε έναν κόσμο ή καλύτερα σε μια κοινωνία η οποία από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα μαστίζεται από κάθε είδους κοινωνικά προβλήματα. Το ερώτημα όμως είναι αν η εποχή που διανύουν οι σημερινές πολιτισμένες κοινωνίες είναι πράγματι η καλύτερη της ιστορίας τους και αν ο αριθμός των προβλημάτων που θα πρέπει να λύσουν ώστε να επιτευχθεί η σωστή διαβίωση των μελών της έχει αυξηθεί, μειωθεί ή και εξαλειφθεί! Η απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα είναι πως αφού στις παλαιότερες έτσι και στις σύγχρονες πολιτισμένες κοινωνίες η ύπαρξη των προβλημάτων είναι μέσα στην ίδια την φύση τους. Τα περισσότερα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας ποικίλουν και παρουσιάζουν αύξηση. Τέτοια είναι η φτώχεια, η βία, η εγκληματικότητα, οι κοινωνικές διακρίσεις κλπ. Εξετάζοντας και αναπτύσσοντας το φαινόμενο της βίας στην εποχή μας παρατηρούμε πως διαιρείται σε πολλές μορφές. Μια από αυτές με την οποία θα ασχοληθούμε είναι και η ενδοοικογενειακή βία. Τα τελευταία 50 έτη έχει παρατηρηθεί πως έναν ιδιαίτερα αυξημένο αριθμό μελετών τους απασχολεί ο θεσμός της οικογένειας και γενικά των θεμάτων που περιστρέφονται γύρω από αυτήν. Οικογένεια λοιπόν είναι μια θεσμοθετημένη βιο-κοινωνική μονάδα που αποτελείται από την σύζευξη δύο ατόμων και ζουν κάτω από την ίδια στέγη. Ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούν συναισθήματα αγάπης και αλληλεγγύης και όπου η συμπεριφορά μεταξύ των μελών χαρακτηρίζεται από τρυφερότητα και στοργή. Η βία ωστόσο εμφανίζεται και στους κόλπους της και μάλιστα σε αυξημένα επίπεδα. Η ενδοοικογενειακή βία η οποία φαντάζει μία εξωπραγματική εικόνα εκδηλώνεται κατά κύριο λόγο είτε σαν βία

μεταξύ των συζύγων είτε σαν βία που ασκούν οι γονείς στα παιδιά. Σχετικά με τις κακοποιήσεις των παιδιών πρέπει να τονιστεί πως αυτές αφορούν τις σωματικές κακώσεις που τους προξενούν οι γονείς τους και οι οποίες τους επιφέρουν διαταραχές νοητικής και συναισθηματικής μορφής. Οι κυριότερες μορφές κακοποίησης παιδιών αφορούν τις σωματικές κακοποιήσεις που περιλαμβάνουν κάθε είδους σωματικές βλάβες, τις ψυχολογικές που περιλαμβάνουν πράξεις και συμπεριφορές απομόνωσης και εκφοβισμού, την παραμέληση και τέλος την σεξουαλική παραβίαση. Η βία των γονέων στα παιδιά τους οφείλεται στο χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του ενήλικα και σχετίζεται άμεσα με την ανωριμότητα τους να επιτελέσουν το ρόλο των γονέων. *Τα αποτελέσματα δεν είναι μόνο σωματικά, όπως λανθασμένα πολλοί πιστεύουν, αλλά συνήθως ψυχολογικά ή συναισθηματικά.* Η βία προκαλεί στρες και άγχος, τραυματικές διαταραχές, κατάθλιψη, ημικρανίες και πολλά άλλα, ανάλογα με την ένταση της. Επιπλέον, οι γυναίκες που κακοποιούνται σεξουαλικά από τους συντρόφους τους, έχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να κολλήσουν κάποια σεξουαλικά μεταδιδόμενη ασθένεια, να έχουν ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη και άλλα συναφή προβλήματα. Σε μία οικογένεια η βία πάντα μεταφέρεται και στα παιδιά. Αν δεν κακοποιούνται σωματικά, ακόμα και η ύπαρξη βίας στην οικογένεια έχεις πολλές αρνητικές συναισθηματικές και ψυχικές συνέπειες, που πολλές φορές τις κουβαλάνε μέσα τους σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Για τα παιδιά, η βία είναι μία οδυνηρή εμπειρία. Συχνά, εκδηλώνουν συμπτώματα κατάθλιψης, μειωμένης απόδοσης στο σχολεία, επιθετικής συμπεριφοράς και έλλειψης αυτοπεποίθησης(και ανάλογα με την ένταση της βίας ακόμα και σύνδρομο αυτοκτονίας.)

Τι προκαλεί στα παιδιά η βία στην οικογένεια;

Τα παιδιά μπορούν να υποβληθούν σε βία στην οικογένεια με βασικά δύο τρόπους.

Ο ένας τρόπος είναι να βλέπουν τους γονείς να εξασκούν ο ένας πάνω στον άλλο βία. Ο άλλος τρόπος είναι όταν οι γονείς τους τα τιμωρούν υπερβολικά εξασκώντας πάνω σε αυτά βία. Τα παιδία τα οποία δέχονται τη βία είτε βλέποντας τους γονείς τους ο ένας

να χτυπά τον άλλον , είτε διότι οι γονείς τους τα κτυπούν τα ίδια, έχουν πολύ μεγαλύτερες πιθανότητες όταν μεγαλώσουν ν α εμπλακούν σε καταστάσεις βίας μέσα στις δικές τους σχέσεις και μέσα στη δική τους οικογενείας. Είναι σημαντικό να αναγνωρισθούν οι παράγοντες εκείνοι οι οποίοι προκαθορίζουν την έκφραση βίας μέσα στα πλαίσια μιας ρομαντικής ή οικογενειακής σχέσης. Ο λόγος είναι ότι όταν μια τέτοια συμπεριφορά υπάρχει είναι πολύ δύσκολο να αλλάξει. Για να καταλάβουν καλύτερα τους μηχανισμούς που κάνουν ένα άτομο να εξασκεί βία μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον του ή μέσα στα πλαίσια της σχέσης του με το άτομο της επιλογής του, ψυχολόγοι από την Νέα Υόρκη παρακολούθησαν 543 παιδία για 20 χρόνια. Τα παιδία επιλέγηκαν τυχαία το 1975 .Ληφθηκαν υπόψη όλα τα δημογραφηκά, ψυχο-κοινωνικά και ψυχιατρικά χαρακτηριστικά της κάθε περίπτωσης και της κάθε οικογένειας .Κάθε 3 χρόνια γίνονταν μια καινούρια αξιολόγηση των παιδιών και των μητέρων τους . Το 1999 έγινε μια τελευταία ανασκόπηση που περιελάμβανε αξιολόγηση των αλλαγών της ζωής των παιδιών, τις αλλαγές εργασίας που είχαν, την επιθετική συμπεριφορά , τις προσωπικές σχέσεις και την βία προς το άτομο με το οποίο είχαν συνάψει ερωτικές σχέσεις .Τα αποτελέσματα της μακροχρόνια αυτής έρευνας έδειξαν ότι τα παιδία συμπεριφέρονται στις δικές τους μελλοντικές σχέσεις με βάση αυτά που γίνονται μέσα τη δική τους οικογένεια. Εάν έβλεπαν να εξασκείται βία μεταξύ των γονιών τους ή εάν υποβάλλονταν σε υπερβολική τιμωρία με βία από γονείς τους, τότε και αυτά σαν ενήλικες πλέον είχαν πολύ μεγαλύτερες πιθανότητες να πράξουν το ίδιο.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2

ΕΡΩΤΗΜΑ 1

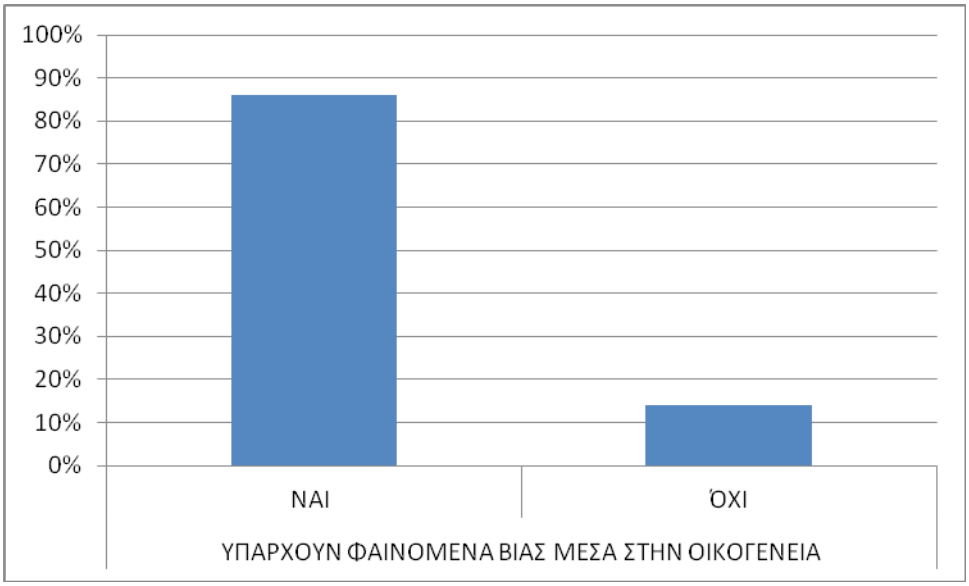

ΕΡΩΤΗΜΑ 2

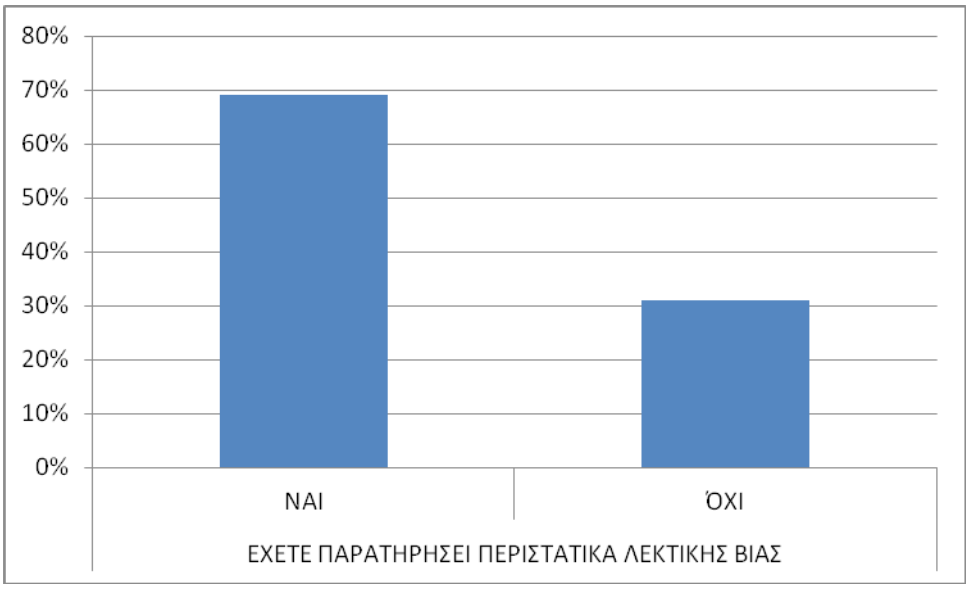

ΕΡΩΤΗΜΑ 3

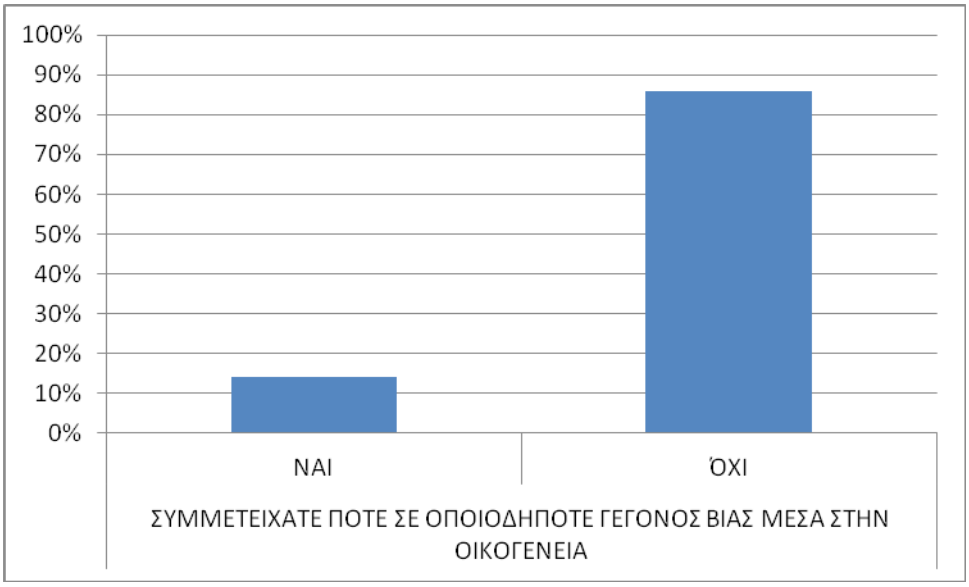

ΕΡΩΤΗΜΑ 4

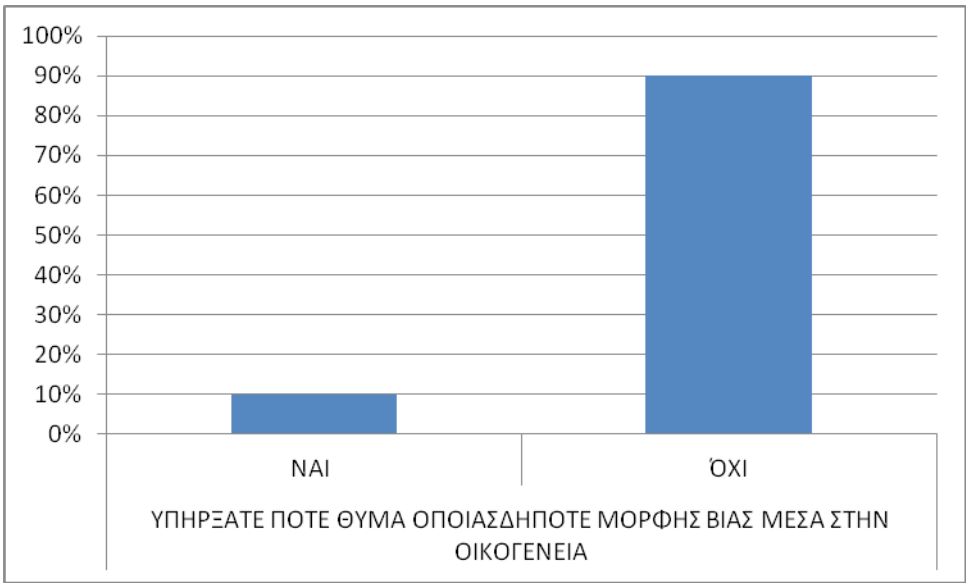

ΕΡΩΤΗΜΑ 5

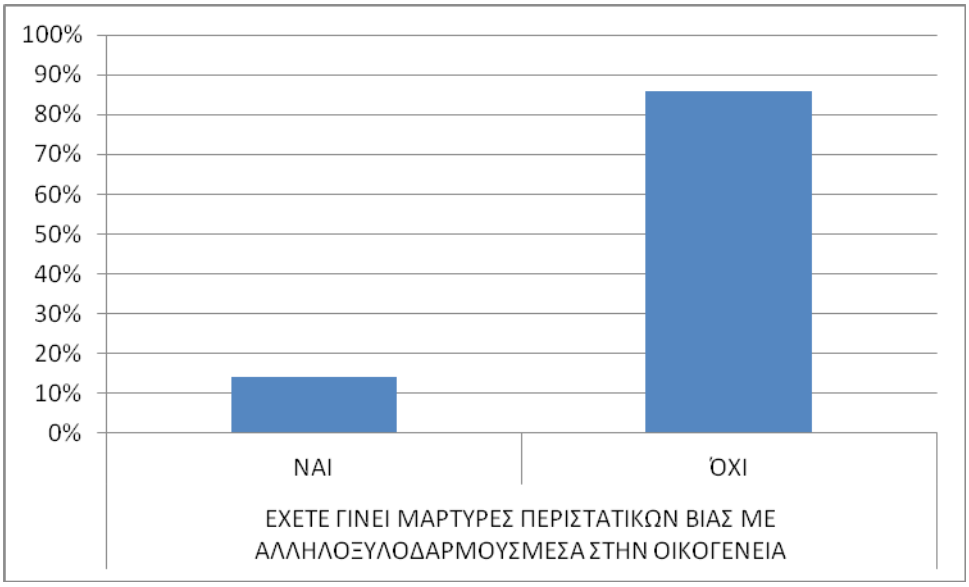
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΝΑΙ
ΌΧΙ
ΕΧΕΤΕ ΓΙΝΕΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ ΜΕ ΑΛΛΗΛΟΞΥΛΟΔΑΡΜΟΥΣΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Α. 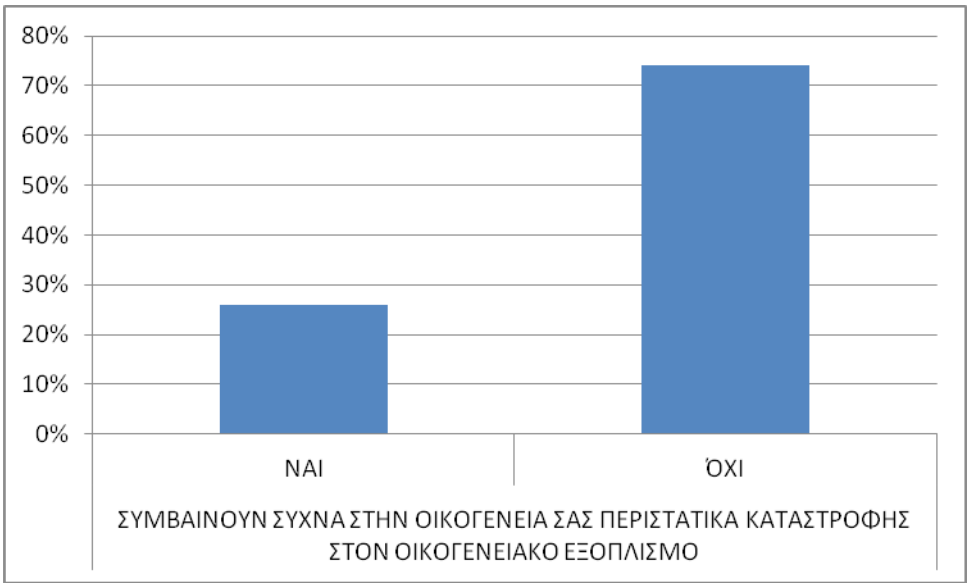
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΝΑΙ
ΌΧΙ
ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ

B.

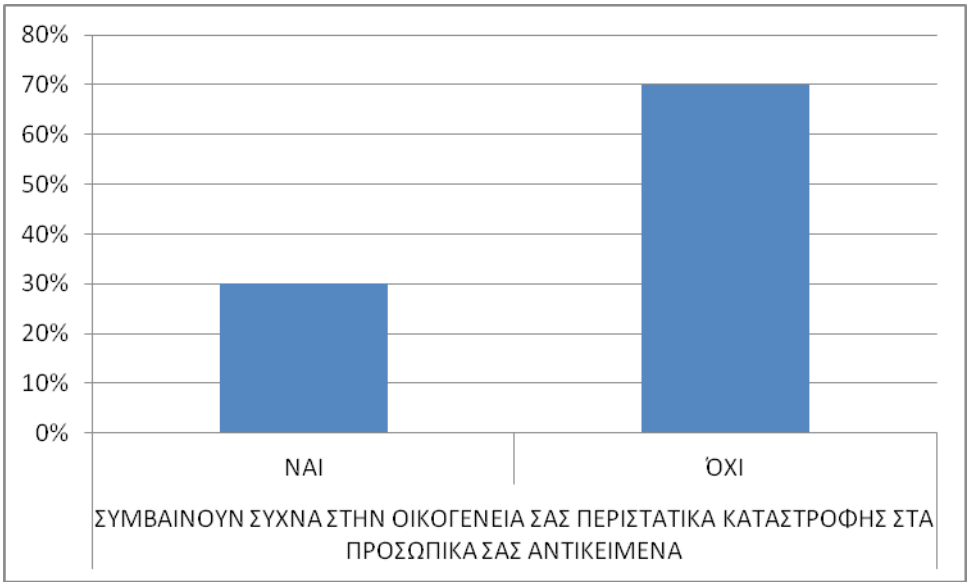
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΝΑΙ
ΌΧΙ
ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

C.

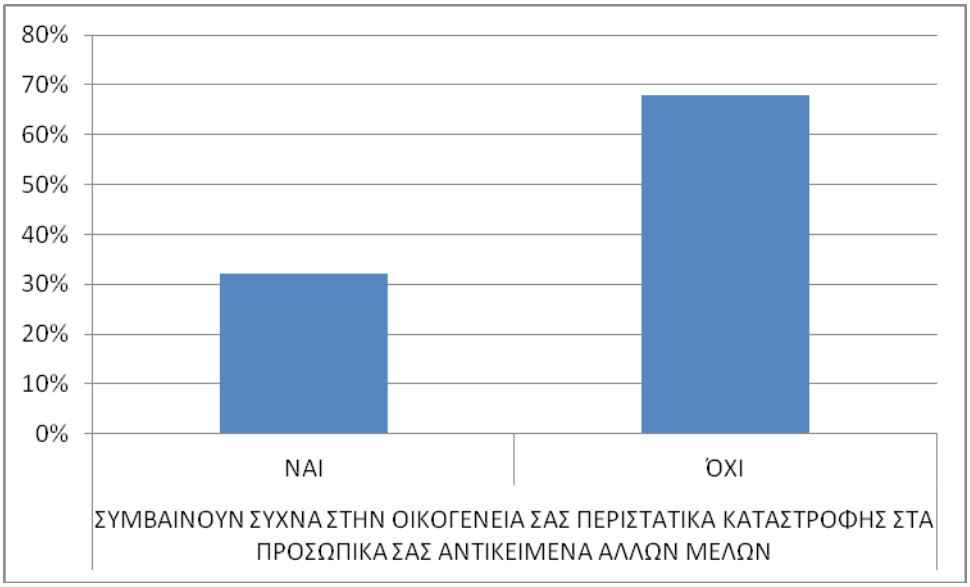
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΝΑΙ
ΌΧΙ
ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΑΛΛΩΝ ΜΕΛΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

A.

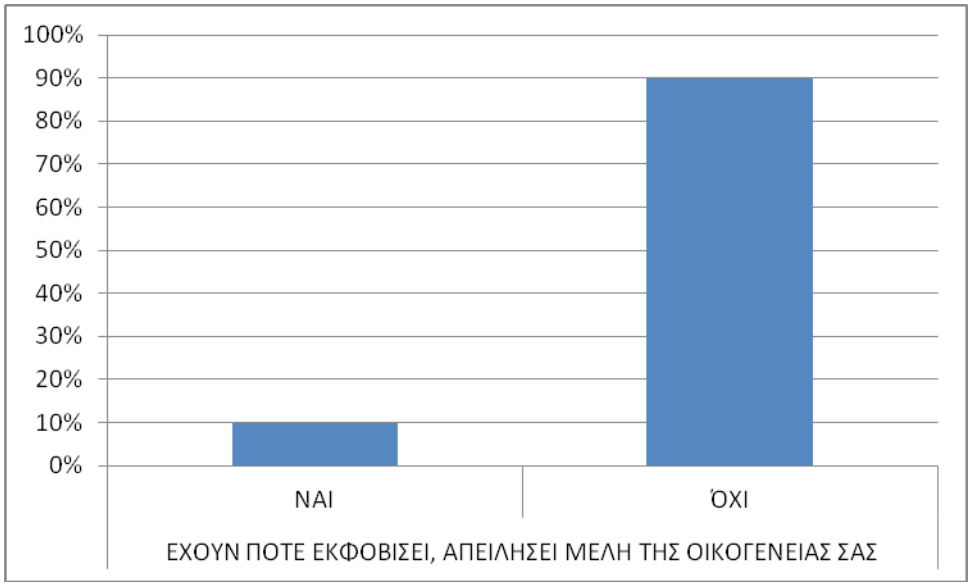
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΝΑΙ
ΌΧΙ
ΕΧΟΥΝ ΠΟΤΕ ΕΚΦΟΒΙΣΕΙ, ΑΠΕΙΛΗΣΕΙ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΣ

B.

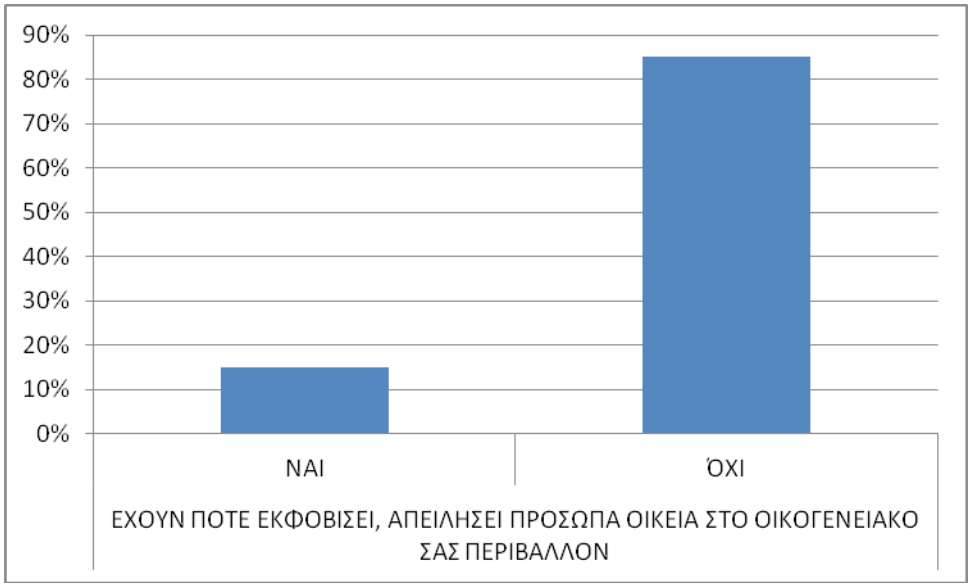
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
ΝΑΙ
ΌΧΙ
ΕΧΟΥΝ ΠΟΤΕ ΕΚΦΟΒΙΣΕΙ, ΑΠΕΙΛΗΣΕΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΟΙΚΕΙΑ ΣΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Οπισθοδρόμηση πολιτισμού γιατί νεκρώνονται οι δημιουργικές ικανότητες του ανθρώπου, επειδή δεν μπορεί να δράσει ελεύθερα.
- Εκμηδενίζονται οι ηθικές αξίες και αρχές, γιατί μέσα σ' ένα κλίμα βίας, το άτομο γίνεται ψυχρό και απάνθρωπο.
- Πολλαπλασιάζονται τα προβλήματα(κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά, εκπαιδευτικά…)
- Κυριαρχούν τα ένστικτα και τα πάθη με καταστρεπτικές συνέπειες για όλους.
- Επικρατεί το ατομικό συμφέρον και η αδιαφορία για το κοινωνικό σύνολο, γιατί λείπει η ανθρωπιά.
- Κρίση επικοινωνίας σ' όλα τα επίπεδα(διαπροσωπικές σχέσεις).

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ:

- Εκλογίκευση των Κοινωνικών Σχέσεων.
- Ενσωμάτωση ολόκληρης της κοινωνίας στην παραγωγή και την κατανομή των κοινωνικών αγαθών.
- Ανθρωπιστική παιδεία, καλλιέργεια κριτικής ικανότητας, ισχυροποίηση της βούλησης, μεταβίβαση ανθρωπιστικών αξιών.
- Καταπολέμηση της ανεργίας.
- Κοινωνική δικαίωση : Ισότητα-Ισονομία-Ελευθερία.
- Ίδρυση αθλητικών και πολιτιστικών κέντρων και βιβλιοθηκών για δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων.

- Παρέμβαση για την παρεμπόδιση του καταιγισμού σκηνών βίας από τα ΜΜΕ.
- Ανάπτυξη στενότερων σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων.
- Επανατοποθέτηση αθλητισμού σε σωστές βάσεις, απομάκρυνση των στοιχείων που υποβαθμίζουν το αθλητικό ιδεώδες, περιορισμός ανταγωνιστικού πνεύματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η βία αποτελεί τη μάστιγα της εποχής μας. Για να περιοριστεί χρειάζεται αγώνα, ατομικό και συλλογικό, στο εσωτερικό των κρατών, αλλά και διεθνή συνεργασία.

ΘΕΣΕΙΣ

- ΒΙΑ: Είναι η χρησιμοποίηση σωματικής, υλικής, πνευματικής ή ηθικής δύναμης από κάποιο άτομο ή ομάδα προς επιβολή ή επηρεασμό της θέλησης του ανθρώπου.
- ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ: 1. Προέρχεται από το ρήμα βιάζω= χρησιμοποιώ βία εναντίον κάποιου, αναγκάζω με τη βία.
- 2. κατ' άλλους από το αρχαίο ρήμα βία(= σωματική δύναμη)
- ΣΗΜΑΣΙΑ: Δύναμη, καταναγκασμός, εκβιασμός, εξαναγκασμός, καταπίεση, ανώτερη βία, βιαιοπραγία, επιβολή σωματικής και ψυχολογικής βίας, ορμή, σφοδρότητα, σπουδή, βιασύνη, βιάση, φούρια, γρηγοράδα.

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ:

«Βία μηδέν πράττειν» (= με την βία τίποτα να μην κάνεις)
Κλεόβουλος

«Η βία πάντα βία προκαλεί» Σέλεϊ

ΑΡΧΑΙΑ ΡΗΤΑ, ΓΝΩΜΙΚΑ

- Πείσας λάβε, μη βιασάμενος. (=Να πάρεις κάτι αφού πείσεις και όχι με την βία). «ΒΙΑΣ»
- Η βία παρά φύσιν. (=Η βία είναι αφύσικο πράγμα). «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»
- Ου γάρ κατείργειν αλλά πείθειν έννομων. (=Δεν πρέπει να επιβάλλεται κάνεις με την βία αλλά με την πειθώ. Αυτό είναι νόμιμο). «ΓΡΗΓ. Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ»
- Βίας μη έχου. (=Να μην χρησιμοποιείς βία). «ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ»
- Βιάζεσθαι ουχ όσιον. (= Είναι ανήθικο να χρησιμοποιείς βία). «ΠΛΑΤΩΝ»
- Ουδέν βίαιον μόνιμον. (= Ό,τι γίνεται με τη βία δεν έχει μονιμότητα).

Η ΒΙΑ:

Αποτελεί άμεση συνέπεια του κόσμου της αβεβαιότητας στον οποίο ζει ο έφηβος και επίσης, προφανώς του κοινωνικού περιβάλλοντος όπου εκτυλίσσεται η ύπαρξή του. Η βία είναι για τον έφηβο ένας τρόπος να αισθανθεί και πάλι πως αξίζει, να αποκαταστήσει ένα είδος τάξης (έστω και τελείως παθολογικά), να αξιολογήσει τη σωματική του δύναμη. Στη νεανική βία παίζουν αναμφίβολα ρόλο πολλοί κοινωνικοπολιτικοί παράγοντες. Ο νέος,

σήμερα, ζει βυθισμένος σ' έναν κόσμο βίας, ακόμη κι αν δεν μιλήσουμε για τις διάφορες κινηματογραφικές ταινίες, τα τηλεοπτικά θέματα, τα κοινωνικά αθλητικά δράματα κ.λπ., υπάρχει ένας ολόκληρος τύπος έμμεσης βίας (ο συνωστισμός, οι θόρυβοι, οι διαφημίσεις κλπ.) που σφυροκοπεί το νευρικό σύστημα του εφήβου, ήδη εξαιρετικά, ευαίσθητου από μόνο του. Όλο αυτό το σύμπλεγμα των παραγόντων (στους οποίους μπορούμε να προσθέσουμε και τους ειδικά οικογενειακούς, όπως την ασυμφωνία ανάμεσα στους γονείς, το χωρισμό, το διαζύγιο) εντείνει σε μέγιστο βαθμό την εφηβική επιθετικότητα, που αντιδρά με εκδηλώσεις κυμαινόμενες από την ανυπομονησία ως την οριστικότητα και τη γνήσια και καθαυτό βία. Ένας έφηβος που φέρεται βίαια στα μικρότερα αδερφάκια του ή πάντως, σε άτομα σωματικά ασθενέστερα ή που παρασύρεται σε χειρονομίες καταστροφής δικών του ή ξένων αντικειμένων πρέπει πάντοτε να θέτει σε επιφυλακή τους γονείς. Η βία είναι πάντοτε το σύμπτωμα μιας έντονης εσωτερικής σύγκρουσης που δεν καταφέρνει να βρει έναν αποδεκτό τρόπο έκφρασης και εξαγνισμού και που εκδηλώνεται μόνο με τον πιο άμεσο τρόπο. Σημαίνει ακόμη, πως το παιδί δεν καταφέρνει να βρει μια κατάλληλη έκφραση για τις ανάγκες του στο οικογενειακό ή και στο κοινωνικό περιβάλλον και τείνει να θέσει τον εαυτό του σε μια κατάσταση αντίθεσης, με όσα βρίσκονται γύρω του. Είναι επομένως, απαραίτητο να δημιουργηθεί μια νέα κατάσταση, μεταξύ γονιών και παιδιού, μια κατάσταση ανοίγματος, διαλόγου, κατανόησης. Στην αποκατάσταση αυτή πρέπει να συμμετέχουν οι σχολικές αρχές(που πολύ συχνά είναι ικανές μόνο να καταδικάσουν, χωρίς να κάνουν τίποτε για να καταλάβουν το παιδί).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ‘Παπανούτσος Ε.’, Πολιτεία και Παιδεία, στο Μαρωνίτη Ν.Δ., ο φόβος της Ελευθερίας Δοκιμές ανθρωπισμού, Αθήνα 1972
2. Αραβανής, οι σχέσεις δασκάλου- μαθητή από ψυχολογική και κοινωνιολογική άποψη, Αθήνα 1977
3. Κασσωτάκη Μ., Τηλεόραση και αγωγή(Συμβολή στη μελέτη των επιπτώσεων της τηλεόρασης στη ψυχική υγεία και αγωγή των νέων)
4. Κυριακίδη Π.Α., Η σημερινή κοινωνική κατάστασις του διδασκάλου της επαρχίας, Ιωάννινα 1976